

WYBORY PARLAMENTARNE 2011

Dane PKW ze 100 proc. obwodów

Polska zagłosowała Польща проголосувала

9 października w Polsce odbyły się wybory do Sejmu i do Senatu. Zwycięzcą wyborów parlamentarnych 2011 została Platforma Obywatelska. Prawo i Sprawiedliwość znalazło się na drugim miejscu.

Wyniki wyborów

Jak wynika z danych PKW, łącznie Polacy oddali 14 milionów 369 tysięcy 503 ważnych głosów. Procent ważnych głosów wyniósł 95,48. W rezultacie najważniejszych było 4,52 proc. głosów, czyli ponad 680 tysięcy.

Obecnie w Polsce w wyborach do Sejmu stosuje się (w skali kraju) próg 5% głosów dla partii i dla komitetów wyborczych wyborców oraz 8% dla koalicji partii. Wśród partii, które przekroczyły ten próg znalazły się Platforma Obywatelska - 39,18 %, Prawo i Sprawiedliwość - 29,89 %, Ruch Palikota - 10,02 %, Polskie Stronnictwo Ludowe - 8,36 %, Sojusz Lewicy Demokratycznej - 8,24 %.

Największym przegrany niedzielnych wyborów parlamentarnych w Polsce według polskich mediów jest Sojusz Lewicy Demokratycznej - kiedyś trzecia pod względem siły partia polityczna w polskim Sejmie znalazła się na piątym miejscu. Obecnie na tym miejscu znalazł się niespodziewanie Ruch Palikota.

Progu wyborczego nie przekroczyły: Polska Jest Najważniejsza, Komitet Nowa Prawica Janusza Korwin-Milkkego, Mniejszość Niemiecka, Polska Partia Pracy Sierpień '80, Komitet Wyborczy Prawica, Nasz Dom - Polska Samobrona Andrzeja Leppera.

Frekwencja w tegorocznych wyborach mimo wysiłków polityków była niska i wyniosła 48,92 %.

Po raz kolejny z rządu mandat polski prawdopodobnie dostanie Stanisław Żelichowski z listy PSL, który ma największy staż parlamentarny - 26 lat. Sejmową karierę kończy na razie były wicemarszałek Sejmu Zbigniew Romaszewski, w Sejmie od 22 lat. W parlamencie zabraknie także Karola Karskiego, Jarosława Sellina i Nelli Rokity z PiS, Jolanty Fedak i Ewy Kierzkowskiej z PSL, Andrzeja Czumy i Tomasza Arabskiego z PO.

W Łucku też głosowano

Łucki Okręg Wyborczy Nr 210 obejmował Obwód łucki i rówieński. Głosowanie odbywało się w dniu 9 października 2011 roku w godzinach 7.00-21.00. Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej znajdowała się w budynku Konsulatu Generalnego RP w Łucku.

Natalia DENYSIUK

9 жовтня у Польщі відбулися вибори до Сейму та Сенату. Переможцем парламентських виборів 2011 року стала «Громадянська платформа». «Право і справедливість» - на другому місці.

Результати виборів

За даними Державної виборчої комісії поляки віддали 14 млн. 369 тис. 503 дійсних голосів. У процентному співвідношенні кількість дійсних голосів становить 95,48%. Відповідно недійсними визнано 4,52% голосів, тобто понад 680 тис.

Нині у Польщі на виборах до Сейму встановлено (на державному рівні) поріг 5% голосів виборців для політичних партій та виборчих комісій і 8% - для блоків. Серед партій, які подолали цей поріг: «Громадянська платформа» (39,18%), «Право і справедливість» (29,89%), Рух Палікота (10,02%), Польська народна партія (8,36%), Союз лівих демократів (8,24 %). Найбільшою поразкою недільних виборів у Польщі польські ЗМІ називають кількість голосів, яку отримав Союз лівих демократів. Третя, з огляду на політичну силу, партія в сучасному польському парламенті опинилася аж на п'ятому місці. Нині третє місце несподівано зайняв Рух Палікота.

Поруğu не подолали «Польща найважливіша», «Комітет Нова правica Януша Корвін-Мікке», Німецька меншина, Польська партія праці «Серпень 80», «Виборчий комітет Правica», «Наш дім - Польська самооборона Андрея Леппера».

Явка на вибори у цьому році, незважаючи на зусилля політиків, була низькою і становила 48,92%.

Вже вкотре отримати місце в Сеймі може Станіслав Желіховський зі списку Польської народної партії, який має найбільший парламентський стаж - 26 років. Кар'єру в Сеймі завершує колишній заступник спікера Збігнен Ромашевський, який був депутатом протягом 22 років. До парламенту не пройшли також Кароль Карський, Ярослав Селлін і Неллі Рокіта з партії «Право і справедливість», Іоланта Федак і Ева Кежковська з Польської народної партії, Анжей Чума і Томаш Арабський з «Громадянської платформи».

У Луцьку теж голосували

Луцький виборчий округ № 210 охоплював Волинську та Рівненську області. Голосування відбулося 9 жовтня 2011 року і тривало з 7.00 до 21.00 год. Виборча дільниця знаходилася у приміщенні Генерального консульства РП у Луцьку.

Польські громадяни, котрі проживають за кордоном, могли зареєструватися в електронній системі реєстрації виборців e-Wybory. Кожен виборець повинен був мати дійсний польський паспорт (або, у випадку виборів у Європейському Союзі та Єдиному економічному просторі, дійсне посвідчення особи) і бути зареєстрованим на підставі особистого звернення та запису до списку виборців у відповідному окрузі. За кордоном могли також голосувати виборці, котрі мали довідку, видану керівництвом гміни у Польщі, що засвідчувала право голосувати.

Як зазначено на сайті Генерального консульства РП у Луцьку, згідно з рішенням Генерального консула РП у Луцьку від 21 вересня 2011 року для проведення виборів до Сейму та Сенату Республіки Польща була утворена Округова виборча комісія. Головою комісії призначено Славомира Качмарка, котрий проживає у Луцьку з 2009 року і є працівником «Kromberg&Schubert».

Як свідчать результати голосування у Луцькому виборчому окрузі № 210, Округова виборча комісія видала виборцям 40 бюлетенів. На виборах до Сейму всі голоси були визнані дійсними, на виборах до Сенату 1 голос визнано недійсним. У виборах до Сенату виборці віддали свої голоси за кандидатів «Громадянської платформи» (20 голосів), партії «Право і справедливість» (16), Польської народної партії (2) і 1 голос отримав позапартійний кандидат - Єжи Войцех Кшекетовський. На виборах до Сейму 15 голосів було віддано за «Громадянську платформу», 15 - за «Право і справедливість», 5 - за партію «Польща найважливіша», 3 - за Рух Палікота і 2 - за Польську народну партію.

Вибори у Польщі проводяться кожні чотири роки, якщо не призначено дострокових виборів (як це було у 2007 р.). Польський парламент - двопалатний, він складається зі Сейму та Сенату, тобто обираються депутати та сенатори. Вибори до польського Сенату в 2011 році вперше відбулися в одномандатних округах. Цю зміну запровадив Сейм Законом «Про виборчий кодекс» від 5 січня 2011 року. Перебіг парламентських виборів у Польщі контролює Державна виборча комісія.

Наталія ДЕНИСУК

**Клопоти з реєстрацією
візової анкети
Клопоти з реєстрацією
анкети візової**

До заповнення анкети через Інтернет я готувалася як до першого іспиту.

До wypełnienia анкети przez internet przygotowywałam się jak do pierwszego egzaminu.

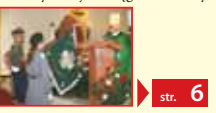

str. 3

**Відновлений прапор
Одзyskany sztandar**

Усе розпочалося кілька років тому, коли виявилось, що священик має рештки прапора Волинської хоругви харцерів.

Wszystko zaczęło się kilka lat temu, kiedy okazało się, że proboszcz posiada fragment sztandaru Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy.

str. 6

**Акція «Інші діти» переросла
у благодійний марафон
Акція «Інне дієти» przekształciła się w maraton charytatywny**

Це лише початок доброї справи.

To tylko początek dobrej sprawy.

str. 7

**Василь Габор:
Wasył Gabor:**

«Більший подив для мене викликають самі люди, інші письменники, а не власне писання».

str. 8

**Культура та природа
важливіші за поділ
Kultura i natura są ponad podziałami**

У Списку світової спадщини ЮНЕСКО знаходиться 936 об'єктів у 153 країнах світу. На Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO znajduje się 936 obiektów ze 153 krajów świata.

str. 10

**Наш
передплатний
індекс: 49053**

Польща загłosowała

Офіційні результати виборів парламентських у Польщі

- Платформа Оbywatelska - 39,18 %
- Право і Sprawiedliwość - 29,89 %
- Рух Паликота - 10,02 %
- Польське Stronnictwo Ludowe - 8,36 %
- Sojusz Lewicy Demokratycznej - 8,24 %
- Польська Jest Najważniejsza - 2,19 %
- Нова Prawica Janusza Korwin-Mikke - 1,06 %
- Польська Partia Pracy Sierpień '80 - 0,55 %
- Пrawica - 0,24 %
- Мniejszość Niemiecka - 0,19 %
- Самооборона RP - 0,07 %

Посzczególні комітети узяли наступуючі кількість мандатів до SEJMU:

- Платформа Оbywatelska - 206 мандатів
- Право і Sprawiedliwość - 158 мандатів
- Рух Паликота - 40 мандатів
- Польське Stronnictwo Ludowe - 28 мандатів
- Sojusz Lewicy Demokratycznej - 27 мандатів
- Мniejszość Niemiecka - 1 мандат

Посzczególні комітети узяли наступуючі кількість мандатів до SENATU:

- Платформа Оbywatelska - 63 мандатів
- Право і Sprawiedliwość - 31 мандатів
- Польське Stronnictwo Ludowe - 2 мандатів
- Кандидати незрешени - 3 мандатів (М. Borowski, W. Cimoszewicz, K. Kutz)

Зрідло: glosujteraz.pl

Польща проголосувала

Офіційні результати парламентських виборів у Польщі:

- Громадянська платформа - 39,18%
- Право і справедливість - 29,89%
- Рух Паликота - 10,02%
- Польська народна партія - 8,36%
- Союз лівих демократів - 8,24%
- Польська найважливіша - 2,19%
- Нова правниця Януша Корвін-Мікке - 1,06%
- Польська партія праці "Серпень '80" - 0,55%
- Правниця - 0,24%
- Німецька меншина - 0,19%
- Самооборона РР - 0,07%

Окремі комітети отримали наступну кількість місць у Сеймі:

- Громадянська платформа - 206
- Право і справедливість - 158
- Рух Паликота - 40
- Польська народна партія - 28
- Союз лівих демократів - 27
- Німецька меншина - 1

Окремі комітети отримали наступну кількість місць у Сенаті:

- Громадянська платформа - 63
- Право і справедливість - 31
- Польська народна партія - 2
- Позапартійні кандидати - 3 місця (М. Боровський, В. Цімошевич, К. Куц)

Джерело: glosujteraz.pl

Światowe media o wyborach w Polsce

"Польща врешче зробила все як належить"

Америка

Друге з kolei zwycięstwo PO w wyborach parlamentarnych to znak dojrzalosci demokracji w Polsce i normalizacji polityki – podkreśla "New York Times".

Европа

W podobnym tonie wyniki wyborow w Polsce komentuje "Le Figaro", zdaniem Francuzow przebieg kampanii jest dowodem na to, że "krucjaty antykorupcyjne i antykomunistyczne wyszly z mody". Praktycznie wszystkie zagraniczne media podkreślają, że wygrana PO ma historyczny wymiar, bowiem jako pierwsza partia rządząca zdołala utrzymać władzę.

Według korespondenta ARD, stosunki polsko-niemieckie pozostają co najmniej tak dobre, jak obecnie, a prawdopodobnie jeszcze się poprawią. Tusk i kanclerz Niemiec Angela Merkel dobrze się rozumieją. Uważają się również za motor rozwoju gospodarczego w Europie – ocenił dziennikarz ARD.

W podobnym tonie o wyborach w Polsce poinformował drugi program niemieckiej telewizji publicznej. Telewizja ZDF ocenia, że Polacy "pokazali, iż ważną jest dla nich przyjaźń polsko-niemiecka, a stosunki między Polską a Niemcami są tak dobre, jak nigdy dotąd".

Wszystkie media zgodnie podkreślają, że pierwszy raz od upadku komunizmu, partia rządząca odniosła zwycięstwo w wyborach i utrzyma się przy władzy.

Росія

Rosyjska prasa kolejny dzień komentuje wyniki wyborow w Polsce. "Polacy nie dopuscili do władzy rusofoba" - tak swój artykuł zatytułowala "Komsomolskaja Prawda". Gazeta zamieszcza też komentarz niemieckiego politologa Alexandra Rahra. Uchodzący za przyjaciela Wladimira Putina znany ekspert ds. rosyjskich pisze, że "można odnieść wrażenie, że Kaczyński dostal pomieszania zmyslow". "Komsomolskaja Prawda" zauważa, że "zwyciestwo Tuska nad Kaczyńskim, jak uważają eksperci, jest na ręce Moskiewie. Od wynikow wyborow zalezalo wiele - czy rosyjsko-polskie relacje beda się rozwijaly w pozytywnym duchu, czy też beda dreptać na starych i nowych skandalach".

W komentarzu Rahr pisze, że "zwyciestwo Tuska świadczy o tym, że Polska, podobnie jak większość krajow Europy, głosuje rozważnie i praktycznie - za europejskimi wartościami, a nie jakimiś radykalnymi rozwiązaniami i nacjonalistyczną polityką".

Світові media про вибори у Польщі

«Нарешті Польща зробила все як належить»

Америка

«Друга за чергою перемога «Громадянської платформи» у парламентських виборach – це знак дозрілості демократії у Польщі, а також нормалізації політики», – підкреслює «New York Times».

Европа

У подібному тоні результати виборів у Польщі коментує «Le Figaro». На думку французів, виборча кампанія є доказом того, що «антикорупційні та антикомуністичні війни вийшли з моди». Практично усі закордонні media підкреслюють, що перемога ПП має історичний вимір, оскільки є першою урядовою партією, якій вдалося утримати владу.

На думку кorespondента «ARD», польсько-німецькі відносини залишаться щонайменше на такому же доброму рівні, хоча, правдоподібно, що це покращається. «Tusk i kanclerz Niemczyzny Angela Merkel doore знаходять спільну мову. Вважаються також двигуном економічного розвитку у Європі», – оцінив журналіст «ARD».

Подібним тоном про вибори у Польщі інформував другий канал німецького громадського телебачення. Телеканал «ZDF» оцінив, що поляки «показали, що для них важливою є польсько-німецька дружба, а відносини між Польщею та Німеччиною є настільки добрими, як ніколи».

Усі media одноставно підкреслювали, що вперше після падіння комунізму урядова партія здобула перемогу на виборach і утрималася при владі.

Росія

Rosyjska преса черговий день коментує результати виборів у Польщі. «Поляки не допустили до влади русофоба», – так назвала свою публікацію «Komsomolskaja Prawda». Газета також розмістила коментар німецького політолога Александра Рахра. Знаний експерт у справах Росії, який вважається другом Вадиміра Путіна, пише: «Складається враження, що Качинський втратив розум». «Komsomolskaja Prawda» зауважує, що «перемога Tuska над Качинським, як вважають експерти, на руку Москві. Від результатів виборів залежало багато: чи російсько-польські відносини будуть розвиватися у позитивному дусі, чи знову дерботітимуть на старих і нових скандалах».

У коментарі Rahr пише: «Перемога Tuska свідчить про те, що Польща, подібно до більшості країн Європи, голосує розважливо та практично – за європейські цінності, а не якимись радикальними виходами чи націоналістичною політикою».

В Москві реакція на звyciestwo Платформи Оbywatelskiej w wyborach parlamentarnych w Polsce będzie pozytywna – ocenił komentator pisma "Russia Profile" Dmitrij Babicz.

Wyjaśnił, że "stanie się tak dlatego, gdyż stronie rosyjskiej udało się zbudować normalne stosunki z premierem Donaldem Tuskiem i prezydentem Bronisławem Komorowskim".

Komentując wyniki wyborow w Polsce rządowa "Rossijskaja Gazeta" podkreśla w poniedziałek, że "PO stala się pierwszą partią w najnowszej historii Polski, której udało się zachować wysokie notowania i pozycje lidera po czterech latach rządow". "Rossijskaja Gazeta" zauważa, że "niedzielne wybory w Polsce były ostatnim akordem polsko-polskiej wojny między stronnikami Donalda Tuska i Jarosława Kaczyńskiego". "Niezawisima Gazeta", uważana za odwierciedlającą poglądy panujące w MSZ Rosji. W jej opinii, dzięki takim rezultatom głosowania "Warszawa wejdzie w strefę politycznej stabilności".

Z kolei "Kommiersant" wskazuje, że "wyniki wyborow będą determinujące nie tylko dla samej Polski, ale także jej stosunkow z Unią Europejską i Rosją".

tvn24, 10 października 2011 roku

Чехія: Найбільшим програвым jest SLD

Największym przegrany niedzielnych wyborow parlamentarnych w Polsce jest Sojusz Lewicy Demokratycznej. Ruch Palikota zrzucil SLD z pozycji trzeciej pod względem siły partii politycznej w polskim Sejmie – twierdzi czeski portal aktualne.cz.

Portal w swych pierwszych komentarzach powołuje się na wyniki sondazy exit-polls, ogłoszonych po zamknięciu lokali wyborczych przez ośrodek badania opinii publicznej TNS OBOP.

Czeska agencja CzTK w odniesieniu do wstępnych wynikow podkreśla tymczasem, że Platforma Obywatelska (PO) stala się pierwszą polską partią, która po 1989 roku wygrała wybory po raz drugi z rzędu. Jak dodaje, wynika z tego, iż nadal ma szansę rządzić w koalicji z Polskim Stronnictwem Ludowym.

"Polska będzie więc mogła nadal podażać ustaloną, silnie proeuropejskim kursem. Czteroprocentowy wzrost gospodarczy, prognozowany na ten rok, dodatkowo pozwoli wprowadzić rządowi kolejne reformy ekonomiczne, nawet jeśli zwykli obywatele będą musieli sięgnąć do kieszeni głębiej niż odpowiadałoby to ich możliwościom" – podkreśla komentator aktualne.cz Radim Klekner.

Dziennik "Mlada fronta Dnes" na swych stronach internetowych zwraca natomiast uwagę na niską frekwencję. "Polacy na wybory raczej nie chodzą" – komentuje dziennik.pl, 9 października 2011 roku

«У Москві реакція на перемогу «Громадянської Платформи» на парламентських виборach у Польщі буде позитивною», – оцінив оглядач видання «Russia Profile» Дмитрій Бабіч.

Пояснив, що «це станеться так тому, оскільки російській стороні вдалося збудувати нормальні відносини із Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Tusком та Президентом Броніславом Коморовським».

Коментуючи результати виборів у Польщі, урядова «Російська Газета» у понеділок підкреслила, що «ПП стала першою партією у найновішій історії Польщі, якій вдалося зберегти високу довіру та позицію лідера після чотирьох років урядування». «Російська Газета» відмічає, що «недільні вибори у Польщі були останнім акордом польсько-польської війни між прихильниками Дональда Tuska та Ярослав Качинського». На думку «Независимої Газети», що відбиває погляди МЗС Росії, завдяки таким результатам голосування «Варшава увійде до сфери політичної стабільності».

У своєю чергу «Коммерсант» вважає, що «результати виборів будуть вирішальними не лише для самої Польщі, а також для її відносин із Європейським Союзом та Росією».

tvn24, 10 жовтня 2011 року

Чехія: «Найбільше програв СЛД»

Найбільшу поразку під час недільних парламентських виборів у Польщі поніс Союз лівих демократів. Рух Паликота скинув СЛД із третьої позиції, якщо брати місія політичних партій у польському Сеймі», – вважає чеський Інтернет-портал aktualne.cz.

У своїх перших коментарях портал посиляється на результати опитування exit-polls, які були оголошені Центром дослідження громадської думки TNS OBOP після закриття виборчих дільниць.

Чеське агентство «CzTK», оцінюючи вступні результати, підкреслило, що «Громадянська платформа» (ПП) стала першою польською партією, яка після 1989 року виграла вибори вдруге поспіль. А також додає, що вона надалі має шанс урядувати в коаліції із «Польською народною партією» (ПНП).

«Отже, Польща надалі зможе прямувати визначеним, сильним проєвропейським курсом. Чотиривідсотковий ріст економіки, який прогнозується у нинішньому році, додатково дозволить впровадити урядові чергові економічні реформи, навіть коли пересічні громадяни будуть змушені затягати паски сильніше, ніж могли би це робити», – підкреслює оглядач aktualne.cz Radim Klekner.

Щоденне видання «Mlada fronta Dnes» на своїх Інтернет-сторінках звертає увагу на низьку відвідуваність виборців: «Поляки, радше, на вибори не ходять».

dziennik.pl, 9 жовтня 2011 року

Кłopoty z rejestracją ankiety wizowej Клопоти з реєстрацією візової анкети

Od 15 września obowiązuje internet-rejestracja ankiet o pozyskanie wizy do Polski. Byłam przekonana, że nowe technologie są wprowadzane dla wygody ludzi.

Із 15 вересня нинішнього року запроваджено обов'язкову Інтернет-реєстрацію анкет для отримання візи. Я була впевнена, що нові технології запроваджують для зручності людей.

На преломіє lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku jako absolwentka Sławistyki Uniwersytetu Lwowskiego otrzymałam propozycję nauczania języka polskiego w Łucku. Były to chyba pierwsze kursy nauczania języka na tym terenie. Należy przypomnieć, że sytuacja na Wołyniu była wtedy bardzo skomplikowana. Wołyńscy Polacy bali się publicznie przyznawać się do swojej polskości, czemu nie należy się dziwić mając na uwadze historię i powojenną politykę, która wywoływała w ludziach strach.

Niebawem zaproponowano mi organizację polonistyki na Łuckiej Wyższej Szkole Pedagogicznej (obecnie Wołyński Uniwersytet Państwowy). Na własną rękę wraz z mężem, przywoziłam książki i podręczniki z Lublina, Warszawy, Krakowa i Oświęcimia. Po latach mozolnej i trudnej przygody z językiem polskim, nadal krzewię polskość w Stowarzyszeniu Kultury Polskiej im. E. Felińskiej i innych punktach oświatowych w Łucku. Ostatnio postanowiłam zorganizować wyjazd moich uczniów i kolegów do Polski.

Traktując sprawę bardzo poważnie, zwróciłam się do partnerów polskich i ukraińskich operatorów turystycznych. Oczekując zaproszenia, zbierałam tekę właściwych dokumentów i kopii, wymienionych na stronie internetowej konsultatu.

Od 15 września obowiązują internet-rejestracja ankiet o pozyskanie wizy. Bardzo się ucieszyłam, bo to rokowało oszczędność czasu i brak męczącej kolejki w konsulacie. Poza tym byłam przekonana, że nowe technologie są wprowadzane dla wygody ludzi. Jakże się myliłam!

Do wypełnienia ankiety przez Internet przygotowałam się jak do pierwszego egzaminu. Wypisałam w należytą kolejność wszystkie podane we wzorach dane, wielokrotnie sprawdzając każdy znak. Znając kilka języków i mając praktykę, chociaż nie zawodowej obsługi komputera, optymistycznie wzięłam sprawy w swoje ręce. Wzór ankiety wizowej mieścił co prawda nieco inne i w innej kolejności pytania. Ponownie więc zbierałam od całej grupy brakujące wiadomości.

Po tygodniu wieczornych i niedzielnych prób (bo w dni powszednie się pracuje), zrozumiałam, że sprawa nie wygląda dobrze. Zadzwoniłam do konsultatu, prosząc o podpowiedź. Głos z tamtej strony słuchawki doradzał, aby skorzystać z usług fachowca komputera.

Zwróciłam się do osoby mającej dyplom informatyka uczelni wyższej i od kilku lat pracującej zawodowo w tej dziedzinie. I ona również kilka nocy wprowadzała dane do łuckiego systemu konsularnego oraz drukowała анкеты.

Zaprosiłam uczestników przyszłej wycieczki do pod-

pisania papierów z kodami kreskowymi i przyswojonymi rejestracyjnymi numerami. Ponownie umówiłam się telefonicznie na konkretną datę złożenia ankiet.

Przyszedł do konsultatu o umówionej godzinie. Do każdego okienka czekało po kilka osób. Ochrona skierowała mnie do 9-go okienka, gdzie odprawiła się grupy. Czekam około dwudziestu minut, obserwując jak młoda urzędniczka strofuje i poucza osoby o wiele starsze. Odnosi się wrażenie, że doszukują się pretekstów, by dokumenty zwrócić i zmusić wiele razy do przyjścia. Co może być owym pretekstem? Na przykład: wysłane faksem, a nie począł zaproszenie, brak kopii kodu identyfikacyjnego (choć jest on wpisany na pierwszej stronie paszportów zagranicznych), brak zaświadczeń od pracodawcy, czy o wysokoskości zarobków, dla przedsiębiorcy brak wypisu z rejestru czy „mokra” pieczęć lub podpisu na kopiach, zresztą, jak podaje sama urzędniczka: „gdy mi się coś nie podoba, zwracam dokumenty”. Nigdzie żadnych instrukcji czy poradników. Nikt nie udziela rad na temat wypełniania ankiet.

Nareszcie podaje trzy okienko wynik naszych przebiegów organizacyjnych i komputerowych wysiłków. I proszę sobie wyobrazić moje zdziwienie: cała ta praca jest nic nie warta! Ze skąpych wyjaśnień wnioskuję, że mają być inne kody, a ponadto daty rejestracji na każdym arkuszu. Na pytanie, jak tego dokonać, wyjaśnienie nie otrzymuję. Proszę więc o rozmowę z dyżurnym konsulem.

Niebawem, spoza 9-go okienka spogląda na mnie pan, który z miejsca przeraża pytaniem: dla czego przyszedłam w pracy? Nie bardzo rozumiem o co chodzi, bo po tak żmudnej pracy i zaangażowaniu tylu osób, „zabrałam” zaledwie kwadran. I niby się zwróciłam pod właściwy adres, czyli ku osobom, które funkcjonują tu m.in. po to, żeby wydawać dokumenty i wizy obywatelom państwa wysyłającym.

Ponownie pokazuję wydrukowane анкеты, kody i kody kreskowe. Pana zsztybiło mało to interesuje. Krótko wyjaśnia, że nie jest „instruktorem komputerowym”.

Pytam, czy to aluzja, żeby się zwrócić do pośredników, więc unosi się honorem i...każe mi stąd wyjść. Kolejna próba negocjacji wywołuje tylko zrywanie: – Proszę opuścić teren konsultatu! W tej pechowej sytuacji cieszę się, że chociaż kultura ruszyła mocno do przodu, chyba w kierunku zachodnim, bo kiedyś mawiano jak na wschodzie „won”, a teraz się „prosi”!

Zamieniona nagle z krzewiciela kultury polskiej na personę non grata, wychodząc zastanawiam się, co mam czynić dalej i rozglądam się dookoła...

Przy bramie północnej

konsultatu ankiety wypełniają i rejestrują za 150, przy wschodniej – za 50, pośrodku – za 25 hrywien. Przy tym nikt paragonów nie daje i nazw firm nie ujawnia, tylko numery pokojów. Szczycą się szyldami jedynie PKO „Kredobank” i PZU. Nikt nie radzi i odpowiedzi tak samo jak konsulat nie udziela, bo „to ich interes”. Z dalszej rozmowy z „instruktorem” ds. internetowych dowiaduję się, że rzeczywiście są cwani! Bo jak zgodnie twier-

dzą, NA JUTRO zarejestrują nawet kilkadziesiąt ankiet za ww. kwotę.

Wracam do miasta i po raz kolejny idę do O.P. - administratora systemowego, od sześciu lat pracującego zawodowo. W mojej obecności przez pół godziny, zaczynając od godz. 15, próbuję wejść do serwisa internetowego konsultatu. W końcu się udaje. Wprowadza dane ankietowe. I przez godzinę nie może wydrukować znikomych 186 Kb. W końcu napis na monitorze oznajmia, że limit czasu się skończył. O.P. obieca zrobić to później. Około 17 telefonicznie zawiadamia, że rejestracja potwierdzona, lecz ankieta nie wydrukowana, bo to miało być dokonane w przeciągu owej godziny.

Otóż po raz kolejny przekonujemy się, że w godzinny robocze, nawet w czasie obiadu, przynajmniej do 16, nie da się wejść na stronę konsultatu i dokonać właściwych czynności, a tym bardziej wydrukować ankiet.

Jesteśmy więc ponownie zmuszeni drukować анкеты w nocy jak działacze podziemia.

Zamiast podsumowania przytoczę zdania kilku informatyków.

W serwisie internetowym Konsultatu RP w Łucku nie da się zarejestrować i wydrukować ankiet dlatego, że:

- nie ma WYRAŻNEJ instrukcji do wypełniania ankiet – serwis państwowy, a właściwych komentarzy brakuje,
- nigdzie nie wzmiankowano o środkach ochrony ankiet: kodach kreskowych czy numerach rejestracyjnych,
- nie wiadomo, z którego browsera należy korzystać,
- serwis jest celowo czy przypadkowo obciążony tak, że po prostu wymaga zwiększenia mocy.

Na złami 70-80-tych lat minulego stulecia, jak wykluczenia sławistyki Lwowskiego uniwersytetu, y otrzymała propozycję wykladać polską mowę w Łucku. Napewno, że były pierwsze podjęte kursy w tym mieście. Słid zgadzi, że sytuacja na Wołyniu była toді дуже непроста. Волинські поляки боялися публічно називати свою національність, що й не дивно з огляду на історію та повенну політику, яка викликала у людей страх.

– на роботі) я зрозуміла, що справа марна. Телефоную до консульства з проханням про підказку. Голос з іншого боку порадив звернутися до фахівця з інформатики.

Я звернулася до особи, яка має диплом вищого навчального закладу у галузі інформатики і вже кілька років працює за спеціальністю. Ця людина теж кілька ночей ввела дані до системи на сайті Генерального консульства РР у Луцьку та роздрукувала анкеты.

Після цього я запросила учасників майбутньої екскурсії для підписання анкет зі штрихами і визначеними реєстраційними номерами. Знову за допомогою телефону домовляюся про дату здачі анкеты.

До консульства я прийшла на призначену годину. Біля кожного вікна очікувало по кілька осіб. Охорона спрямувала мене до 9-го, де оформляють групи. Чекаю хвилини двадцять, спостерігаючи, як молода бюрократка виховує і повчає старших від неї осіб. Складається враження, що вона умисне шукає привід, аби повернути документи і змусити прийти сюди ще не один раз. Що може стати приводом до цього? Наприклад, відправлене факсом, а не поштою запрошення, відсутність копії ідентифікаційного коду (хоча код вписано на першій сторінці заповнених паспортів), відсутність довідки з місця роботи чи про заробітну плату, для підприємця – відсутність виписки з реєстру чи «мокрої» печатки, підпису на копіях, врешті-решт, як говорити сама функціонерка, «якщо мені щось не подобається, повертаю документ». Нідє ніяких інструкцій чи зразків. Ніхто не дає порад щодо заповнення анкеты.

Нарешті подаю у віконце результат наших тривалих організаційних і комп'ютерних зусиль. Уявіть мое здивування, коли виявляється, що всі ця робота нічого не варта! Як скупих поясень стзе зрозуміло, що мають бути не такі коди, а також інша дата реєстрації на кожному аркуші. Питання про те, як це зробити, залишається без відповіді, тому прошу покликати чергового консула.

Незабаром через шибку 9-го вікна поглянув на мене пан, котрий одразу спантелич менє своїм запитанням: «Чому я перешкоджаю працювати?». Не зовсім розумію про що йдеться, бо після такої копійки праці і залучення стількох людей, я «збрала» лише хвилини п'ятнадцять. Ніби й звертаюся за потрібною адресою, до осіб, метою функціонування яких, серед іншого, є видавання документів та віз громадянам делегуючої сторони.

Знову показую роздруковані анкеты, коди та штрихи. Пана за склом це мало цікавить. Лаконічно пояснює, що він не «інструктор по комп'ютерах».

Уточнюю, чи це натяк на те, щоб звернутися до посередників, він ображається і... наказує мені звідси вийти. Після ще однієї невдалої спроби домовитися чую роздратоване: «Прошу вийти з консульства!». У цій неприємній ситуації можна хіба що втішитися тим, як далеко вперед рушила культура, ймовірно у західному напрямку, бо колись говорили, як на сході – «won», а тепер – «просять»!

Раптово перетворившись із популяризатора польської культури на personę non grata, виходжу розмірковуючи, що ж робити далі та озирваюся навколо...

Біля лівничих воріт консульства анкеты заповнюють і реєструють за 150 грн., біля східних – за 50 грн., посередині – за 25 грн. При цьому квитанції ніхто не випише і назв фірм не афішує. Можуть похвалитися вивісками лише ПАТ «Кредобанк» і «PZU». Ніхто не консульгує і відповіді так, як і консульство, не надає, тому що «це їхній бізнес». Із подальшої розмови з «інструкторами з питань Інтернету» довідуюся, що вони дійсно «круті!» Бо, як стверджують в один голос, «НА ЗАВТРА» реєструють навіть кілька десятків анкеты за вищезазначеною сумою.

Повертаюся до центру міста і вже вкотре йду до О.П. - системного адміністратора із шестирічним стажем професійної роботи. У мой присутності упродовж півгодини, починаючи орієнтовно з 13.00, він намагається увійти на сайт консульства. Нарешті вдається. Вводить анкеты дані. Цілу годину не може роздрукувати «нещасні» 186 Kb інформації. Врешті-решт напис на моніторі повідомляє, що ліміт часу вичерпано. О.П. обіцяє зробити це пізніше. Близько 17 год. повідомляє за допомогою телефону, що реєстрація підтверджена, але анкеты не надрукував, бо вона мала бути роздрукована упродовж години.

Відтак вкотре переконуємося, що в робочий час, навіть під час обідньої перерви, приблизно до 16 год., неможливо увійти на сайт консульства і зробити належні дії, а тим паче роздрукувати анкеты. Тому ми знову змушені, неначе підпільники, друкувати анкеты вночі.

Замість висновків додаю думку кількох інформатиків.

На сайті Генерального консульства РР в Луцьку не можливо зареєструватися і роздрукувати анкеты тому, що:

- немає ЧІТКОЇ інструкції щодо заповнення анкеты – сайт державний, а належні коментарі відсутні,
- нідє не згадується про засоби захисту анкеты: штрихи чи реєстраційні коди,
- невідомо яким браузером слід користуватися,
- сервер навмисно або випадково перевантажений настільки, що потребує збільшення потужності.

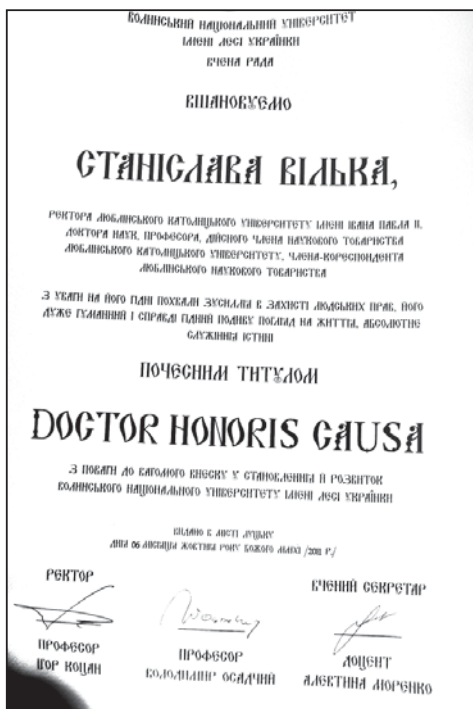
Анна КАРАЩУК

Анна КАРАЩУК

Doktorat honoris causa dla Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Ректор Люблінського католицького університету став доктором honoris causa

6 października na Sali Posiedzeń Rady Naukowej Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki odbyła się uroczystość uhonorowania ks. prof. Stanisława Wilka, Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, doktorem honoris causa.

Wydarzenie to jest unikalnym na skalę najnowszych stosunków międzyuczelnianych między Polską a Ukrainą. Oto najwyższego odznaczenia renomowanej uczelni ukraińskiej dostępuje nie tylko znany naukowiec i menadżer dobrze zarządzający uniwersytetem, ale ksiądz katolicki, zakonnik, osoba która oddała życie służbie wartościom związanym z Kościołem i religią. Na ziemiach Ukrainy, gdzie w ciągu dziesiątków lat wartości te były beztrosko niszczone, demokracja zaś przyszła wraz z ostrymi konfrontacjami na płaszczyźnie religijnej, które dzięki Bogu należą już do historii, przyjęcie do swego grona przez wołyńską społeczność naukową kapłana, jest krokiem ze wszech miar symbolicznym. Świadczy on wybitnie o tym, że Uniwersytet Wołyński, dobierając sobie partnerów stawia również na wartości etyczne, bez których nie sposób wyobrazić sobie prawdziwej nauki.

Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk, należy do zgromadzenia ojców salezjanów. Jest znanym i cenionym historykiem Kościoła, który wiele czasu spędził na kwerendach w Sekretarach Archiwach Watykańskich odzwierając epokę pierwszych lat stosunków dyplomatycznych między Polską a Stolicą Apostolską. Badania te dotyczą także losów Kościoła

na ukraińskich ziemiach. Spod jego pióra wyszło 11 książek, przeszło 150 artykułów naukowych. Ks. Wilk należy do towarzystw naukowych Włoch, Watykanu i Niemiec. Pod jego kierunkiem napisano ok. 140 prac magisterskich, obroniono 8 doktoratów. Należy wspomnieć, że połowa z doktorów wypromowanych przez prof. Wilka – to osoby wywodzące się z Ukrainy.

Katolicki Uniwersytet Lubelski jeszcze za czasów komunistycznych przywiązywał wielką wagę dla wsparcia Kościoła na Wschodzie. Tutaj pobierali naukę księża grekokatolicki formalnie nie uznawani przez władze sowieckie. Po upadku komunizmu działalność ta znacznie się wzmożyła. Na tysiące, chyba, można liczyć absolwentów KUL z Ukrainy, którzy ukończyli tutaj studia doktoranckie, magisterskie, licencjackie czy podyplomowe. W różniocie sprawowania przez ks. Wilka funkcji prorektorskiej na Wydziale Teologii dla osób ze Wschodu został zaprowadzony eksternistyczny tryb studiów, wartość którego wynosiła symbolicznie 10 zł!

Wyróżnienie więc dla Księdza Rektora jest także pięknym gestem uznania zasług Uczelni Katolickiej dla Ukrainy, wzmocnienia stosunków polsko-ukraińskich i tworzenia otwartej atmosfery przyjaźni i współpracy. Należy pamiętać, iż KUL od początku był inicjatorem i współzałożycielem

Kolegium Polsko-Ukraińskiego w Lublinie, na uczelni prężnie rozwija się Katedra Literatury Ukrainkiej, której przewodniczący znany naukowiec-literaturoznawca prof. Stefania Andrusiw, zostało powołane Centrum Ucrainicum mające na celu prowadzenie badania wspólnego dziedzictwa polsko-ukraińskiego. Poza tym, liczne badania na płaszczyźnie ekumenicznej pomagają lepiej poznać w środowisku polskim sytuację Cerkwi prawosławnej, tak bardzo związanej z ukraińską przestrzenią duchową. Warto wspomnieć, że w ubiegłym roku doktorat honoris causa KUL otrzymał ekumeniczny patriarchy konstantynopolitański Bartłomiej I.

Jak zaznaczył w czasie wręczenia dyplomu honorowego doktora Rektor Uniwersytetu Wołyńskiego prof. Ihor Kocan – stosunki partnerskie z KUL są wielkim wyzwaniem dla uczelni. Dotychczasowa współpraca w ramach part-

cia podjęta stała unikalnym wyrazem nowitnich między uniwersyteckich relacji między Polską a Ukrainą. Taku najwyższu wdzianku ukraińskiego nawczalnogo zakladu otrymav ne liše wdzimoi na uroczystu ta menadżer, kotryj dobre kerue uniwersitetom, a še i katolickij ksondż, monach, osoba, kotra wdzida la żytta służby cinnostiam, pow'язanim iz Kostelom ta religieju. Na ukraińskij zemli, de protyom desiatylych ci cinnosti neszadno niščylisja, a demokracija pryjshla razom iz gostrymi konfliktami na religijnomu grunty, jki, dakuwaty Bohowi, wże lyshylisja w istorij, pryjnyttja do swogo grona wołyńskioju gromadnoju swjaccznika e, bezsumnno, kromom symboličnym. Wn promowysto swidčyt pro te, što uniwersitet przy wibory partnerow stawyt takozh etyčny cinnosti, bez jakych ne možlywo uawyt spravnyju nauku.

naukowych статей. Ks. Wilk є членом наукових товариств Італії, Ватикану, Німеччини. Під його керівництвом було написано близько 140 магістерських робіт, захищено 8 кандидатських дисертацій. Варто згадати, що половина осіб, котрі захистили кандидатські ступені під керівництвом проф. Вілька – це дослідники, що походять із України.

Люблінський католицький університет ше за комуністичних часів велику увагу придляв підтримці Костелу на Сході. Тут навчались греко-католицькі свjacczniki, які формально не визнавалися радянською владою. Після падіння комунізму така діяльність значно посилюлася. Мабуть, тисячами необхідно рахувати випускників ЛКУ з України, котрі тут закінчили аспірантуру, магістратуру, бакалаврське чи післядипломне навчання. Під час виконання кс. Вільком проректорських

українських університетів у Любліні, в університеті потужно розвивається кафедра української літератури, яку очолює відомий науковець, літературознавець проф. Стефанія Андрусів, було створено центр «Ucrainicum», що має на меті проводити дослідження спільної польсько-української минувшини. Окрім того, чисельні дослідження екуменічного характеру допомагають краще пізнати у польському середовищі ситуацію православної Церкви, що дуже сильно пов'язана із українським духовним простором. Варто згадати, що у минулому році доктором honoris causa ЛКУ став екуменічний Патріарх Константинопольський Варфоломій I.

Під час вручення почесного диплома доктор ректор ВНУ ім. Лесі Українки проф. Ігор Кочан зазначив: «Партнерські відносини із ЛКУ є великим викликом для на-

nerstwa obu uniwersytetow zaowocowała już wieloma inicjatywami. Natomiast perspektyw w ramach europejskich projektów, które otwierają się dla naszych krajów, mogą w niedalekiej przyszłości przekształcić między uniwersytecką współpracę na osi Lublin-Łuck w potężny intelektualny most integrujący kraje Europy Środkowo-Wschodniej.

Ректор Люблінського католицького університету Яна Павла II кс. проф. доктор наук Станіслав Вільк належить до ордену отців-сезеланців. Він – відомий та шанований історик Костелу, котрий багато часу провів у секретних ватиканських архівах, відтворюючи епоху перших років дипломатичних відносин між Польщею та апостольською столицею. Ці дослідження також стосуються долі Костелу на українських землях. Його перу належать 11 книжок, 150

повноважень на факультеті теології було започатковано екстерну форму навчання для осіб зі Сходу, ціна за яке становила символічні 10 злотих!

Отже, відзнака ксондза ректора є чудовим жестом визнання заслуг католицького навчального закладу перед Україною, зміцненням польсько-українських відносин та створенням відкритої атмосфери приязні та співпраці. Варто пам'ятати, що ЛКУ від початку був ініціатором та співтворцем Європейського колегіуму польсько-

шого університету». Донні співпраця у рамках партнерства обох університетів призвела до багатьох ініціатив. Перспективи у рамках європейських проектів, які відкриваються для наших країн, у недалекому майбутньому можуть вирости у міжуніверситетську співпрацю формату Люблін-Луцьк та потужний інтелектуальний міст, який інтегруватиме країни Центрально-Східної Європи.

Włodzimierz OSADZCY Centrum UCRAINCUM KUL

Володимир ОСАДЧИЙ, Центр «UCRAINCUM» ЛКУ

Три книжки од Воїняка Юрія Сичука

На Воїняцькому національному університеті ім. Лесі Українки традиційно тривають зустрічі з сучасними українськими письменниками у рамках вивчення студентами найновішої вітчизняної літератури. Нещодавно факультетом романо-германської філології відвідав воїняцький письменник та видавець Юрій Сичук.

В біжучому році Юрій Сичук видав три свої повісті. Są to: «Два життя», «Камінь в океані», «Госці спогадів реальності». Podobnie jak w poprzednich swych dziełach, pisarz omawia globalne problemy Ukraińców i ludzkości. Jego styl wyróżnia się głębokim psychologizmem, intrygującymi wątkami i poszukiwaniem prawdy.

Студенти pytali nie tylko o książki, lecz także o projekt artystyczno-wydawniczy, który Jurij Syczuk realizuje w Łucku od pięciu lat. Jest to wydanie almanachu literackiego «Nowa proza». Wydano już dwadzieścia numerów czasopisma, w których wydrukowano utwory około setki współczesnych dobrze zapowiadających się autorów z całej Ukrainy. To właśnie Jurij Syczuk jest założycielem, głównym redaktorem i wydawcą tego czasopisma. Udowadnia on, że nawet w współczesnym zmaterializowanym społeczeństwie

znajdzie się miejsce dla literatury intelektualnej, ponieważ tylko taka jest drukowana w „Nowej prozie”.

Jurij Syczuk życzył studentom, aby trwali przy własnych zasadach twórczości. Jako przykład, podał pisarza Andrija Kurkova, który po napisaniu swoich dzieł wysyłał je do różnych europejskich wydawnictw i otrzymał ponad pięćset odmów. Mimo to, dalej pisał i wysyłał książki do wydawnictw. Obecnie, Andrij Kurkow jest uważany za jednego z nielicznych uznanych w świecie autorów ukraińskich, którzy żyją wyłącznie z wynagrodzeń za wydane książki.

Wiktor JARUCZYK,
zdjęcie autora

Юрій Сичук роздає автографи

Три книжки від воїнянина Юрія Сичука

У Воїняцькому національному університеті ім. Лесі Українки продовжується традиційна серія зустрічей із сучасними українськими письменниками у рамках вивчення студентами найновішої вітчизняної літератури. Нещодавно факультетом романо-германської філології відвідав воїняцький письменник та видавець Юрій Сичук.

У нинішньому році Юрій Сичук видав одразу три своїх романи. Це – «Два життя», «Камінь в океані», «Госці з-поза реальності». Як і в попередніх своїх творах, письменник торкається глобальних проблем українців та людства. Його творчий манер притаманні глибокий психологізм, напруженість сюжету та пошук істини.

Студенти запитували письменника не лише про його книжки, але й про мистецько-видавничий проект, який Юрій Сичук реалізовує протягом п'яти років у Луцьку. Це – випуск літературного альманаху «Nowa proza». Вже побачили світ двадцять чисел журналу, в яких було надруковано твори близько сотні сучасних перспективних авторів із усієї України. Саме Юрій Сичук став головним редактором, засновником і видавцем цього часопису, довівши, що навіть у су-

часному зmaterializovanomu suspiłstvie є місце інтелектуальній літературі, адже лише така має шанс бути надрукованою у журналі.

Юрій Сичук побажав студентам бути настирними у своїй творчості. Також порадив брати приклад із письменника Андрія Куркова, котрий після написання своїх творів надсилав їх у різноманітні європейські видавництва, щоб ті видали його книжки, проте отримав більше п'ятисот відмов. Попри це він продовжив і писати, і надсилати написане у видавництва. Нині ж вважається одним із небагатьох визнаних у світі українських авторів, котрі живуть із гонорарів за видані книжки.

Wiktor JARUCZYK,
фото автора

Польська преса про Україну

Могą być kłopoty z parafowaniem umowy z UE

Український парламент може не погодитися на параване угоди стоварзшеніої з UE, jeśli nie znajdzie się w niej perspektywa członkostwa we Wspólnocie – podała w piątek agencja Interfax-Ukraina, powołując się na "wysoko postawione" źródło w ukraińskim MSZ.

"Jeśli europejska perspektywa dla Ukrainy w związku ze sceptyczną postawą niektórych polityków europejskich (wobec Ukrainy) nie znajdzie się w tekście umowy stowarzyszeniowej, to nie będzie to odpowiadało oczekiwaniom ukraińskiego społeczeństwa (...). Taka sytuacja może zagrozić parafowaniu tej umowy w grudniu bieżącego roku" – oświadczył anonimowy przedstawiciel ukraińskiej dyplomacji.

Podobną opinię wygłosił w piątek deputowany rządzącej Partii Regionów Ukrainy, Leonid Kożara. Brak perspektywy europejskiej w umowie stowarzyszeniowej "da przewagę siłom, które odsuwają Ukrainę od Europy. Może to mieć negatywny wpływ na stanowisko ugrupowań parlamentarnych w sprawie ratyfikacji umowy.

Polska Agencja Prasowa, 7 października 2011 roku

Можуть бути проблеми із ратифікацією договору із ЄС

Український парламент може не погодитися ратифікувати Договір про асоціацію із ЄС, якщо у ньому не буде перспективи членства у Спільноті – подало у п'ятницю агентство «Інтерфакс-Україна», посилаючись на «високо поставлене» джерело із українського МЗС.

«Якщо європейська перспектива України, у зв'язку зі скептичним ставленням декотрих європейських політиків (стосовно України), не буде прописана у тексті Договору про асоціацію, то це не буде відповідати очікуванням українського суспільства (...). Така ситуація може перешкоджати ратифікації цього договору у грудні нинішнього року», – заявив анонімний представник української дипломатії.

Подібно думку виголосив у п'ятницю депутат правлячої Партії регіонів України Леонід Кожара. Відсутність європейської перспективи у Договорі про асоціацію «дасть перевагу силам, котрі відсувають Україну від Європи. Це може мати негативний вплив на позицію парламентських груп у справі ратифікації договору.

Polska Agencja Prasowa, 7 жовтня 2011 року

Ukraina chce ograniczenia czasowego umowy stowarzyszeniowej z UE

Ukraina chce, by negocjowana obecnie umowa stowarzyszeniowa z UE obowiązywała tylko dziesięć lat; ograniczenie to miałyby ją uchronić przed losem "wiecznego sąsiada UE" – doniósł opiniotwórczy ukraiński tygodnik "Dzierkało Tyżnia". Jak pisze tygodnik na swych stronach internetowych, taka postawa Kijowa wywołuje niepokój Brukseli.

Wiadomość o postulatach Ukrainy "Dzierkało Tyżnia" otrzymało od informatorów w polskich kregach dyplomatycznych. Anonimowe źródła, na które powołuje się tygodnik, przekazały, że strona europejska nalega, by w umowie stowarzyszeniowej nie było mowy o końcowym okresie jej obowiązywania.

"Nasi rozmówcy twierdzą, że (wysunięty przez Ukrainę) warunek, dotyczący końcowego terminu obowiązywania umowy (stowarzyszeniowej) wywołuje w Unii Europejskiej wątpliwości co do ostatecznego i niezmiennego wyboru europejskiego, dokonane przez władze ukraińskie" – podkreśla "Dzierkało Tyżnia".

Źródła w dyplomacji ukraińskiej twierdzą z kolei, że wymóg umieszczenia w umowie stowarzyszeniowej terminu jej obowiązywania jest odpowiednią na odmowę UE udzielenia Ukrainie perspektywy członkostwa w Unii.

Gazeta.pl, 5 października 2011 roku

Україна хоче часове обмеження Договору про асоціацію із ЄС

«Україна хоче, щоб нині обговорюваний Договір про асоціацію із ЄС діяв лише десять років; це обмеження мало б уберегти її від долі «вічного сусіда ЄС», – повідомив впливовий український тиждень «Дзеркало тижня». На своїй Інтернет-сторінці тиждень пише, що така позиція Києва викликає занепокоєння у Брюсселі.

Повідомлення про позицію України «Дзеркало тижня» отримало від інформаторів у польських дипломатичних колах. Анонімні джерела, на котрі опирається тиждень, передали, що європейська сторона наполягає, щоб у Договорі про асоціацію не було мови про остаточний час його дії.

«Наші співрозмовники вважають, що (висунута Україною) вимога, яка стосується остаточного терміну дії Договору про асоціацію викликає у Європейському Союзі сумніви щодо остаточного і незмінного європейського вибору, зробленого українською владою», – підкреслює «Дзеркало тижня».

Джерела із української дипломатії, у свою чергу, вважають, що вимога вміщення у Договорі про асоціацію терміну її дії є відповіддю на відмову ЄС надати Україні перспективи членства в Євросоюзі.

Gazeta.pl, 5 жовтня 2011 року

Parlament odmówił zmiany prawa na korzyść Tymoszenko

Український парламент не погодився на введення змін до кодексу кримінального, które mogłyby oczyścić z zarzutów przetrzymywaną w areszcie byłą premier Julię Tymoszenko, oraz byłego szefa MSW, Jurija Łucenka. Parlament przystał jedynie na rozpatrzenie projektu prezydenckiego, w którym nie ma jednak mowy o zmianie artykułów, dotyczących tej dwójki opozycyjnych polityków.

Przewodniczący Rady Najwyższej (parlamentu) Wołodimir Łytwin nie wykluczył w rozmowie z dziennikarzami, że po zaplanowanym na czwartek pierwszym czytaniu projektu prezydenckiego artykuły kodeksu karnego, z których sążeni są Tymoszenko i Łucenko, mogą być zmienione w drugim czytaniu. Może do niego dojść za dwa tygodnie.

Procesy sądowe i aresztowanie Tymoszenko i Łucenki wywołują poważne занепокоєння Unii Europejskiej. Niektórzy jej członkowie apelują nawet o zamrożenie tocących się obecnie rozmów o umowie stowarzyszeniowej między Kijowem a Brukselą.

Gazeta.pl, 5 października 2011 roku

Parlament відмовився змінювати закон на користь Тимошенко

Український парламент не погодився на зміну Кримінального кодексу, які могли б звільнити від звинувачень арештованих колишню Прем'єр-міністр України Юлію Тимошенко, а також колишнього керівника МВС Юрія Луценка. Парламент погодився тільки розглядати президентський законопроект, у якому немає мови про зміну статей, які стосуються цих двох опозиційних політиків.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин у розмові із журналістами не виключив, що після запланованого на четвер першого читання проекту президентської статті Кримінального кодексу, за яким судять Тимошенко та Луценка, він може бути змінені під час другого читання. До цього можуть дійти через два тижні.

Судові процеси та арешт Тимошенко і Луценка викликають серйозне занепокоєння Європейського Союзу. Декотрі його члени навіть вимагають заморозити нинішні розмови стосовно Договору про асоціацію між Києвом та Брюсселем.

Gazeta.pl, 5 жовтня 2011 року

Одзyskany sztandar

16 – 18 września 2011 roku, w symbolicznych dla Polaków dniach, odbyły się uroczystości poświęcenia i wręczenia sztandaru dla Hufca „Wołyń” Harcerstwa Polskiego na Ukrainie. W ramach obchodów 100-lecia harcerstwa, Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia Oddział w Olsztynie, zafundowało sztandar dla harcerskiej braci mieszkającej na terenach Zachodniej Ukrainy.

Wszystko zaczęło się kilka lat temu, kiedy to mały desant, złożony z dwóch osób, przyjechał do ks. proboszcza parafii Korzec. Podczas rozmowy okazało się, że proboszcz posiada fragment sztandaru Wołyńskiej Chorągwi Harcerzy. Został on wszyty, przez osobę niewiadomego pochodzenia, w poduszeczkę do procesji. Na tej resztkę sztandaru wyhaftowano krzyż harcerski z hasłem „Czuwaj” i napisem Wołyńska Chorągiew Harcerzy. Próba umieszczenia skrawka powojennego sztandaru do nowego nie powiodła się, ponieważ stara materia nie nadawała się już do wysucia.

16 września delegacje z Polaki i harcerska bracia, zjechały się do Równego. Środowiska hufca wołyńskiego też rozlokowały się w Równym. 17 września uczestnicy uroczystości wyjechali do miejscowości Klewań. Tam zwiedzili historyczny zamek, w którym mieściła się kiedyś szkoła założona przez Konstantego Adama Czartoryskiego. Do tej szkoły uczęszczał m.in. Zygmunt Szczęsny Feliński – wołyński święty i patron hufca. Zwiedzano Derażne. Tam na starym, polskim cmentarzu zapalono znicze i złożono kwiaty. W Janowej Dolinie pod Krzyżem Pamięci oddano hołd zabitym w 1943 roku Polakom. Ważnym punktem była także miejscowość Tynne nad Słuczą, gdzie w 1939 roku bronili się do ostatniego, nasi KOPiści przeciwko Armii Czerwonej. Przy resztkach bunkrów, na których w 2009 roku harcerze z ZHR i HPnU zamieścili pamiątkowe tablice, odbył się apel poległych. Obecni byli przedstawiciele Straży Granicznej, Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych, Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia Oddział w Olsztynie, przedstawiciele władz miejscowych, Konsulatu Generalnego RP w Lucku, mediów, harcerze z ZHR, ZHP i Harcerskiego Hufca „Wołyń”. We wspólnej modlitwie wzię-

Oświęcenie prapora

li udział księża prawosławni i księża rzymskokatolicy na czele z ks. infułatem Julianem Żolnierkiewiczem.

Wieczorem Prezes Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych Waldemar Bohencki na ręce hufcowego przekazał repliki godła RP do września 1939 roku ze słupa granicznego. Odbyło się także symboliczne przekazanie pasów harcerskich przez starszych instruktorów i harcerzy, swoim młodszym kolegom.

18 września odbyła się uroczysta msza św. w Kościele św. ap. Piotra i Pawła w Równym z ceremonią poświęcenia i wręczenia sztandaru harcerzom na Wołyniu.

Zaczęło się od wniesienia do kościoła relikwii św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego. Następnie po Mszy św. na podwórku kościoła, pod

tablicą katyńską, odbyło się symboliczne wbicie gwoździ w drzewce sztandaru przez mecenasów. Po przemarszu od kościoła do cmentarza Dubieńskiego, odbył się apel harcerski, składanie wieńców i zapalenie zniczy na mogile ks. hm. Mariana Lużara (Naczelnego Kapelana ZHP przed wybuchem wojny), który poległ podczas bombardowania dworca kolejowego w Równym, gdy niósł pomoc rannym. Pamiętano także o Kwaterze Legionistów na cmentarzu rówieńskim.

Po uroczystościach odbył się harcerski obiad. W przyjaznej atmosferze odbywały się ciepłe rozmowy i czas spotkania upłynął bardzo szybko. Czas było wracać do domu.

Aleksander RADICA

Відновлений прапор

16-18 вересня 2011 року, у символічні для поляків дні, відбулися урочистості з нагоди освячення та вручення прапора для загону польських харцерів «Волинь» в Україні. У рамках відзначення 100-річчя харцерства Ольштинського відділення Товариства шанувальників Волині та Полісся подарувало прапор для братів-харцерів, котрі проживають на території Західної України.

служби, Товариства польських ветеранів прикордонних формувань, Ольштинського відділення Товариства шанувальників Волині та Полісся, представники місцевої влади, Генерального консульства РП у Луцьку, журналісти, харцери із ZHR, ZHP та харцерського загону «Волинь». У спільній молитві взяли участь православні та римо-католицькі священники на чолі із ксьондзом-інфулатом Юліаном Жолнеркевичем.

Увечері голова Товариства польських ветеранів прикордонних формувань Валдемар Бохенський передав керівнику загону копію герба РП до вересня 1939 року, що містилися на прикордонному стовпчику. Також відбулася символічна передача харцерських ременів інструкторів та харцерів своїм молодшим колегам.

18 вересня відбулося урочисте богослужіння у костелі св. апостолів Петра і Павла у Рівному із церемонією освячення та вручення прапора харцером із Волині.

Почалося із занесення у костел реліквії св. Зигмунда Щенного Феліського. Згодом, після богослужіння, на подвір'ї костелу під Катинською табличкою відбулося символічне вбивання цвяхів меценатами у держак прапора. Після маршу, який пройшов від костелу до Дубенського цвинтаря, відбувся харцерський заклік, покладання вінків та запалювання лампадок на могилі ксьондза Маріана Лузара (головного капелана ZHP перед початком війни), котрий поліг під час бомбардування залізничної станції у Рівному, коли сам допомагав пораненим. Не оминули згадкою й останнього прихистку легіонерів, котрі лежать на Рівненському кладовищі.

Після урочистостей відбувся харцерський обід, теплі розмови, зустрічі і, на жаль, прощання, оскільки наступ час повертатися додому.

Александр РАДИЦА

Харцерське братство

Акція „Інше діти” переформувалася в марафон благодійний

Акція «Інші діти» переросла у благодійний марафон

Міжнародний День Дитини був початком благодійної акції «Інші діти». Тривала вона протягом літа, а останній етап відбувся 30 вересня. Організатори обіцяють, що акція буде тривати до кінця, оскільки переформувалася в марафон благодійний.

Повсталася акція, до якої долучилися чительні Волинської обласної бібліотеки та Молодіжної бібліотеки. Працівники бібліотеки підтримали цінну ідею волонтерів з фонду «Вражливі Серця», які ще раз запропонували організувати благодійну акцію арт-студій, а зібрані гроші використати на потреби Волинського Обласного Дому Дитини.

Перший етап акції почався 1 червня в Міжнародний День Дитини. Продавалися різноманітні картини, з яких частину грошей віддали на потреби Дому Дитини. У ході акції організатори провели майстер-класи з виготовлення різноманітних виробів з дерева, паперу, тканини, фарби тощо.

У той час, коли в бібліотеці, організовані були майстер-класи з виготовлення різноманітних виробів з дерева, паперу, тканини, фарби тощо, організатори провели майстер-класи з виготовлення різноманітних виробів з дерева, паперу, тканини, фарби тощо.

Усі роботи мають символічне значення. Наприклад, «Діти» можна купити за 50 гривень, «Діти» з шкіри – за 85 гривень, картини на шкелі коштують 35 гривень. Усі гроші віддаються на потреби Дому Дитини.

Мамі потрібні речі... – показує документ пані Любова. – Са то переважно товари канцелярські (малювання, вставки саморозривні, крейди і лінійки), книжечки для дітей до 3 років життя, овоче і солодощі. Са то речі елементарні, але на не са потрібні гроші. Хтелибшмы бардо, збы до акції долучылы людзе богаче, бо те дїтє маю дузо проблем. На прыклад дом дїтєкє не єст огороzony, длєгате то чэсто „одпочыва” млодїзє з папєросем і алкохолем, а

дїтєкє то вшысто патрє. Недєвєно „Вражлывє Серца” подєрєвалы длє дому дїтєкє алтанкє, кєтєрє по кєрєткєм часє зєстєла по просту знесєна – мєлє Любова Фрадєнськє.

По закінченні кожного етапу акції, організатори і всі члени команди їдуть до дітей з подарунками. Волонтери, які хочуть зустрітися з дітьми, є завжди. Длєгате тєж організатори акції „Інше дітє” са певнє, зє то не кєнєц, а тєлєкє почєтєк добрєї справє.

– Акція жуз переформувєла сє в мєрєфон благодїєтєвнє, бо долєчєла до нєє корєз вєчєє людє. Щєгєлєнє активнє са студєнтє, кєтєрє прынозєть своєє вєрєбє і зберєжє на учєлнєцєх пєнєєдє длє дїтєкє. Дєдєє єднє зє організаторкє акції. – В звязку з тєм нє запрєстєєтєм тєї дїєлєтєнєсє, а укєладєм плєнє на нєблїзєчє прєзчєстє.

Вшысто члєтнє маю долєчєтє зє до акції „Інше дітє”, купуєчє здєє

Міжнародний день захисту дітей був початком благодійної акції «Інші діти». Вона тривала ціле літо, а останній етап відбувся 30 вересня. Організатори обіцяють, що акція не завершиться, оскільки переросла у благодійний марафон.

Акція зародилася і нині триває у стінах Волинської обласної бібліотеки для юнацтва, зокрема у читальному залі. Працівники цієї книгозбірні підтримали цінну ідею волонтерів із благодійного фонду «Чутливі серця», що запропонували організувати благодійний мистецький аукціон, а зібрані гроші використати на потреби Волинського обласного спеціалізованого будинку дитини.

Перший етап акції розпочався 1 червня, у Міжнародний день захисту дітей, і був приурочений до продажу фотографій на різну тематику знамих фотографів міста Луцька. Під час другого етапу бажачі могли придбати живописні картини як професійних художників, так і аматорів. Третій етап, який розпочався наприкінці вересня, представляє декоративно-ужиткове мистецтво.

Зараз у бібліотеці представлені роботи Наталки Чубко (намисто з кольорового скла, розпис на чашках, підсвічники), виробі зі шкіри Олени Кільницької, «Джойчики» (статуєтки з пластику, – ред.) Новак Катерини, вчительки зі школи № 9, яка, до речі, сама долучилася до акції, побачивши інформацію в Інтернеті. Допомогти дітям взялися також студенти з ВНУ, які принесли роботи з дерева, бісеру, у техніці батик і розпису на склі, – розповіла одна з

організаторів акції «Інші діти», головний бібліотекар відділу мистецтва та культури Волинської обласної бібліотеки для юнацтва Любов Фрадінська.

За усі роботи автори поставили символічні ціни. Так, «Джойчики» можна купити за 50 гривень, баночки, обтягнені шкірою, за 85, розписані скляні картинки за 35 гривень. Усі кошти, отримані від виставки-продажу, йдуть на купівлю необхідних товарів для дітей-сиріт.

– Ось у нас є список необхідних для дітей речей, – демонструє документ пані Любова. – Це, здебільшого, канцелярія (розмальовки, клеюча стрічка, кольорові олівці та ручки), розвиваючі книжки для дітей до трьох років, фрукти і солодощі. Це елементарні речі, але на них потрібні кошти. Тому дуже хотілося б, щоб до акції долучилися багаті люди, адже у дітей багато проблем. Наприклад, навколо будинку дитини немає паркану, тому тут часто «відпочиває» молодь із цигарками та спиртними напоями, а діти за цим усім спостерігають. Не так давно «Чутливі серця» подарували для будинку альтанку, яку через короткий час просто розібрали, – констатує Любов Фрадінська.

Після закінчення кожного етапу акції організатори та всі охочі йдуть у гості до дітей з подарунками. Щоразу волонтерів, які хочуть поспілкуватися з дітьми, стає більше. Тому ініціатори акції «Інші діти» впевнені, що це не кінець, а лише початок доброї справи.

– Ця акція уже переросла у благодійний марафон, адже до неї долучається все більше людей. Особливо активні студенти, котрі приносять свої роботи і збирають в університетах кошти для дітей, – додає одна з організаторок акції. – Тому зупинитися ми не будемо, а вже складаємо плани на найближче майбутнє.

Усі бажачі мають змогу долучитися до акції «Інші діти», придбавши фотографію, картину, виріб ручної роботи, що знаходиться у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва або ж кинути у скриньку певну суму грошей, проявивши милосердя до тих, кому у житті пощастило трохи менше.

Аня ТЕТ

Аня ТЕТ

Інформація
волинська
Волинська
інформація

Радіостанція «Луцьк» 14 жовтня проведе акцію до Дня білої тростини. Незрячі молоді люди стануть не лише гостями ефіру, а й авторами і ведучими передачі.

Radio Łuck 14 października zorganizuje akcję z okazji Dnia Białej Laski. Osoby niewidome zostaną nie tylko gośćmi programów radiowych, ale także autorami i preterami.

9 жовтня з нагоди Дня художника у Луцьку відбувся мистецький експрес-плєнер «Мєє мїсто».

9 października z okazji Dnia Malarza w Łucku odbył się plener artystyczny „Moje miasto”.

У Волинській облдержадміністрації у складі обласного управління економіки з'явився сектор туризму. Його основне завдання – розвивати зелений туризм в області.

У Волинській Адміністрації Обласної в Дziale Економичным појавил сє сектор турєстєкє. Јєго глєвнєм задєнєм јєст розвој агротурєстєкє в обвоєдє.

4 жовтня, у Міжнародний день захисту тварин, у центрі Луцька роздавали безпритупні тварин. Акцію вже втєє організує Волинськє товєрєстєво захєстє тварин.

4 października w Światowym Dniu Zwierząt w centrum Łucka rozdawano bezdomne zwierzęta. Akcję już po raz piąty organizowało Wołyńskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt.

У рамках проекту «Інтегрована система запобігання надзвичайним ситуаціям в прикордонній зоні» співпраця та модернізація пожежних частин у місті Рівні та місті Нововолинськ пожежних частин обох партнерських міст візьмуть участь у спільних навчаннях.

У рамках проекту „Zintegrowany system przeciwdziałania sytuacjom nadzwyczajnym w strefie przygranicznej – współpraca i modernizacja straży pożarnej w miastach Rymanów i Nowowohylinsk” strażnicy z obu miast wezmą udział we wspólnych szkoleniach.

6-7 жовтня в пункті пропуску «Ягодин-Дорохусь» у рамках підготовки до ЄВРО-2012 пройшов міждержавний тренінг по спільному оформленню транспортних засобів і осіб.

6-7 października na przejściu granicznym „Jagodzin – Dorohusk” w ramach przygotowania się do Euro 2012 odbyło się międzynarodowe szkolenie, na którym wspólnie przeprowadzono transport i ludzi.

Wasył Gabor: «Większe zdziwienie budzą we mnie sami ludzie, inni pisarze, a nie własne pisanie»

Василь Габор: «Більший подив для мене викликають самі люди, інші письменники, а не власне писання»

О Wasyłu Gaborze i jego koledze Olegu Gowdzie mówi się, że wydając w 2002 roku na własny koszt antologię «Kolekcja Prywatna», w której po raz pierwszy na Ukrainie w pełni została przedstawiona twórczość prozaików lat osiemdziesiątych, na tyle byli oni przekonani o sukcesie, że wynajęli swoje mieszkania.

Jest to prawdopodobne. Otóż zaistniała następująca sytuacja: chociaż antologia cieszyła się wielkim powodzeniem medialnym, nakład rozchodził się bardzo wolno, przyjaciele nie mieli możliwości zwrócić długu drukarni. Był on aż tak duży, że oddać go mogli tylko pod warunkiem, jeśli wydawcy wyprzedają własne mieszkania. Z trudnej sytuacji pomogli im wyjść przyjaciele. Gabor i Gowda kontynuowali wydanie poważnych książek ukraińskich z serii «Kolekcja Prywatna». Od tego czasu w «Kolekcji Prywatnej», która przez ostatnie trzy lata z rządu była uznawana za najlepszą serię książkową na Ukrainie, zostało wydanych ponad 60 książek. Między innymi są tam ogromne antologie oraz odrębne książki takich znanych pisarzy lat osiemdziesiątych, jak Hałyna Pahutiak, Jurij Andruchowycz, Jewgen Paszkowski, Kostiantyn Moskalec, Lubow Ponomarenko, Wołodymyr Danylenko, Jewgenia Kononenko i inni. Dzisiaj Wasył Gabor jest gościem «Monitora Wołyńskiego».

– Panie Wasyłu, współczesne wydawnictwa ukraińskie, jak nigdy dotąd, przeżywają trudne czasy. Czym dla Pana wydawanie książek jest – dziełem sukcesu, pasją czy wewnętrznym powołaniem?

– Trudno od razu odpowiedzieć coś konkretnego. Jest to i dzieło sukcesu, chociaż nie-zyskowe, i pasja, którą muszę łączyć z nie mniej interesującą pracą badawczą w bibliotece naukowej, i być może wewnętrzne powołanie, sens którego jeszcze nie do końca zrozumiałem. Za każdym projektem przede wszystkim stoi pomysł. Sto razy przemysłany, sprawdzony, omówiony. Antologia nie jest zwykłym zbiorem i uporządkowaniem cudzych utworów, są to za każdym razem nowe koncepcje wizji literackiej: antologia tekstów «kobięcych» czy świat bohemy lwowskiej z lat trzydziestych, ukraińskie szkoły literackie czy eksperymenty zespołu z Nowego Jorku. Mimo tego, że jest to podejście antologiczne, badania autorskie, nad którymi pracuję, są łatwe w czytaniu i uzupełniają panoramę programów szkolnych i uniwersyteckich. Jednak przede wszystkim jest to mój styl życia. Jest mi przyjemnie żyć, obcując z wieloma ciekawymi i oryginalnymi ludźmi, wspierając ich i realizując coś takiego, czego przede mną jeszcze nikt nie zrobił.

– W serii «Kolekcja Prywatna» są wydawane wartościowe dzieła literatury ukraińskich i obcych, ale najczęściej są tam dzieła pisarzy lat osiemdziesiątych. Zapraszam do głębszej rozmowy o tym pokoleniu: co dało ono literaturze ukraińskiej?

– Mnie wydaje się, że odległość jest zbyt bliska, aby robić jakieś stałe uogólnienia, ale ma Pan rację stosownie pokolenia lat osiemdziesiątych, jego osiągnięć czy niezrealizowanych nadziei. Należy omówić dokładniej te aspekty. Zatem, co to pokolenie dało literaturze ukraińskiej? Chciałbym zacząć opowieść od tego, na jakim gruncie ono wyrosło. Przede wszystkim istotnie różni się od swoich poprzedników. Wielu jego przedstawicieli (Wołodymyr Dibrowa, Jurij Andruchowycz, Jurij Wynnyczuk, Jurko Pozajak, Jewgenia Kononenko i inni) dobrze znały języki obce i bezpośrednio, na podstawie źródeł, badali tendencje światowe we współczesnej literaturze i filozofii. Punktem odniesienia dla wspomnianego pokolenia stała się literatura światowa, a nie literatura wielkiego narodu brackiego. Nie

dziewi to, że na podstawie nowości w literaturze światowej i tworząc zarazem własną estetykę ukraińską, pokolenie to miało znaczne osiągnięcia i nie bez powodów właśnie z nim jest związane przeniknięcie literatury ukraińskiej do Europy i rozwój postmodernizmu na Ukrainie. Przedstawiciele tego pokolenia stworzyli stylizowany strumień świadomości (Jewgen Paszkowski), czego wcześniej w literaturze ukraińskiej nie było; organicznie dołączyli do prozy ukraińskiej filozofię i estetykę wschodnią (Hałyna Pahutiak i Kostiantyn Moskalec) oraz osiągnęli wielkie sukcesy w małej prozie. Jednak najważniejszym ich dokonaniem pozostają eseje bardzo wysokiej jakości. Dzięki nim literatura ukraińska weszła w krąg europejski. Zainteresowanie się nią czytelników europejskich zaczęło się właśnie od czytania esejów takich autorów, jak Jurij Andruchowycz, Oksana Zabużko, Jurko Izdryk i inni.

– W zbiorze esejów, badaniach literackich i wywiadzie «Od Jocy do Czubaja» pisze Pan, że osiemdziesiątnikom udało się zrobić dużo, jednak najważniejsze jest to, że przyczynili się do likwidacji stereotypów radzieckich i przywrócenia literaturze ukraińskiej zasad europejskich. Czy jednak pokolenie lat osiemdziesiątych potrafiło stworzyć swój własny kanon w literaturze ukraińskiej?

– O tym lepiej powiedzieliby teoretycy literatury. Ja tylko mogę nieco uzupełnić charakterystykę osiemdziesiątników. Moim zdaniem, było to ostatnie bezinteresowne pokolenie, które zaczęło pisać nie dla pieniędzy, lecz dlatego, aby przedstawić własną wizję świata i siebie w nim. Dlatego w ich utworach szczególnie czuje się nagość duszy. Nie ma też nic dziwnego w tym, że w omawianym okresie powstały tak znaczące teksty, które później nazwano dziełami psychoterapii, jak powieści Jewgena Paszkowskiego czy Olesia Ulianenki.

– Jednak teraz osiemdziesiątnicy też się zmienili...

– I nie tylko oni, lecz cały tryb życia ukraińskiego, gdzie każdy musi przetrwać na swój sposób. Trzeba jednak nadmienić, że większość przedstawicieli tego pokolenia nadal pozostaje bezinteresowna.

Про Василя Габора і його приятеля Олега Говду розповідають, що видаючи в 2002 році власним коштом антологію «Приватна колекція», у якій уперше в Україні найповніше була представлена творчість прозаїків-вісімдесятників, вони настільки були впевнені в успіху, що віддали в заставу свої квартири.

тримуючи їх і реалізуючи щось таке, що до мене ніхто не робив.

– Під брендом «Приватна колекція» виходять якісні твори українських та зарубіжних літераторів, але найбільше – письменників-вісімдесятників. Тож давайте поговоримо докладніше про це покоління: що воно дає українській літературі?

– Мені видається, що віддаль ще надто близька, щоб робити якісь сталі узагальнення, але маєте рацію, що про покоління 80-х років, їхні здобутки чи не збуть сподівання слід вже вести докладну мову. То що ж воно дало українській літературі? Я розпочав би відповідь з того, на якому підґрунті виростало це покоління. Передовсім, воно суттєво відрізняється від своїх попередників. Багато його представників (Володимир Діброва, Юрій Андрухович, Юрій Винничук, Юрко Позаяк, Євгенія Кононенко та ін.) добре знали іноземні мови і безпосередньо, з першоджерел, відслідковували світові тенденції в сучасній літературі та філософії. Орієнтиром для покоління стало сучасне світове krásне письмо, а не великого братнього народу, тож не дивно, що, орієнтуючись на все нове у світовій літературі і витворюючи в українській власну естетику, це покоління досягло помітних результатів і не бездіяльно саме з ним пов'язують прорив української літератури в Європу та розвиток постмодернізму в Україні. Представники цього покоління витворили стилістичний потік свідомості (Євген Пашковський), чого раніше в українській літературі не було, органічно вкорінюють в українську прозу східну філософію та естетику (Галина Пагутяк та Костянтин Москалец) і досягнули вражаючих результатів у малій прозі. Та серед найважливіших їхніх здобутків – надзвичайно якісна есеїстика. Саме завдяки їй і відбувся прорив у Європу. Адже зацікавлення європейського читача розпочалося саме з есеїстики таких українських авторів, як Юрій Андрухович, Оксана Зabużko, Юрко Іздрік та ін.

– У своїй книзі есеїстики, літературних розвідок та інтерв'ю «Від Джойса до Чубая» Ви пишете, що вісімдесятникам випало зробити багато, але найвагомішим є те, що вони спричинилися до руйнування радянських стереотипів і повернення української літератури до європейської норми. А чи зуміло покоління вісімдесятників витворити свій власний канон в українській літературі?

– Краще про це розказали б теоретики літератури. Я хіба можу дещо додати до характеристик вісімдесятників. На мою думку, це було останнє безкорисливе покоління, яке розпочинало писати не задля грошей, а для того, щоб відобразити власне сприйняття світу і себе у ньому. Тому в їхніх творах особливо відчутна оголеність душі. Не дивно, що в цей період було написано такі помітні тексти, які згодом назвали творами психоаналізу, як романи Євгена Пашковського та Олеся Улянєнка.

– Але ж тепер і вісімдесятники змінилися...

– Не тільки вони, а й увесь триб українського життя, де кожен по-своєму виживає. Проте більшість його представників і далі залишаються безкорисливими.

Культура і натура są ponad podziałami

Найpiękniejsze zabytki kultury, wytworzone przez ludzkość w ciągu tysięcy lat swe-go istnienia oraz dziewicze tereny naturalne od dawna są podziwiane i uznawane za prawdziwe skarby.

Jednak rozumienie tego, że ruiny starych grodów trzeba chronić, że natury nie należy przekształcać według potrzeb gospodarki lub „widzimi-się” dyktatorów, jak to było w ZSRR, weszło do świadomości społecznej dopiero w II poł. XX wieku. Ochrona kultury i natu-ry stała się jednym z głównych zadań utworzonej w 1945 r. Or-ganizacji Narodów Zjednoczo-nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury, powszechnie zanej pod skrótem swojej angielskiej nazwy – UNESCO.

Obiekty o unikatowej dla ludzkości wartości kulturowej lub przyrodniczej objęte są bezpośrednią ochroną tej orga-nizacji międzynarodowej. Od 1978 r. wszystkie takie zabytki są wpisywane na Listę Świato-wego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO (dalej – Lista Światowego Dziej-dzictwa). Obecnie znajduje się na niej 936 obiektów ze 153 krajów świata. Z tych obiektów 725 to zabytki kulturowe, 183 – zabytki przyrody oraz 28 – za-bytki o charakterze mieszanym.

- 7) Średniowieczny zespół miejski Torunia (1997 r.);
 - 8) Zamek krzyżacki w Malborku (1997 r.);
 - 9) Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy (1999 r.);
 - 10) Kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy (2001 r.);
 - 11) Drewniane kościoły południowej Małopolski – Binarowa, Blizne, Dębno, Haczów, Lipnica Murowana, Sękowa (2003 r.);
 - 12) Park Mużakowski (2004 r.) – obiekt transgraniczny polsko-niemiecki;
 - 13) Hala Stulecia we Wrocławiu (2006 r.).
- Samorządy polskich miejscowości, na terenie których znajdują się obiekty wpisane na Listę oraz niektóre instytucje opiekujące się tymi obiektami tworzą Ligę Polskich Miast i Miejsc UNESCO. Siedziba tego stowarzyszenia mieści się w Toruniu.
- Z przyjemnością zaznaczę, że dwa polskie zabytki – Park

słowacka zostały wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa w 2007 r., część niemiecka – w 2011 r.);

5) Rezydencja prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji w Czerniowcach (2011 r.).

Jedną z ukraińskich pamiątek kultury na Liście Światowego Dziedzictwa, a mianowicie Sobór Mądrości Bożej (Sofijski Sobór) oraz przyległe budowle

Культура та природа важливіші за поділи

Найпрекрасніші пам'ятки культури, створені людством за тисячі років свого існування, та незаймані природні простори споконвіку викликали подив, вважалися справжніми скарбами.

- запису пам'ятки до Списку світової спадщини, – авт.);
- 2) Соляні шахти у місті Величка (1978 р.);
 - 3) Аушвіц-Біркенау. Нацистський концентраційний табір поблизу міста Освенцім, який діяв у 1941-1945 р.р. (1979 р.);
 - 4) Біловезька Пуца – транскордонний польсько-білоруський об'єкт (польська частина Пуци було внесено до Списку світової спадщини у 1979 р., а білоруську – у 1992 р.);
 - 5) Історичний центр міста Варшава (1980 р.);
 - 6) Історичний центр міста Замость (1992 р.);
 - 7) Середньовічне місто Торунь (1997 р.);
 - 8) Замок Тевтонського ордену у місті Мальборк (1997 р.);
 - 9) Кальварія-Зебжидовська: монументальний архітектурно-парковий комплекс (1999 р.);
 - 10) Костели Миру у містах Явор та Седціца (2001 р.);
 - 11) Дерев'яні костели у південній Малопольщі в селах Бинарова, Блізне, Денбіно Подгаляньське, Гачув, Ліпниця Дольна, Сенкова (2003 р.);
 - 12) Парк Мужаковський – транскордонний польсько-німецький об'єкт (2004 р.);
 - 13) Зала Століття у місті Вроцлав (2006 р.).

світової спадщини, 4 з них є пам'ятками культури і 1 – пам'яткою природи. Це:

- 1) Собор Премудрості Божої (Софійський Собор) та прилегли монастирські будівлі, а також Києво-Печерська Лавра (ЮНЕСКО визнала їх однією пам'яткою культури) (1990 р.);
- 2) Історичний центр міста Львів (1998 р.);
- 3) Пункти геодизичної дуги Струве (2005 р.);
- 4) Букові праліси Карпат і старі букові ліси у Німеччині – транскордонний українсько-словацько-німецький об'єкт. Ці ліси розпочинаються на території України і тягнуться через Словацьчину аж до Німеччини (українську та словацьку частину лісів було додано до Списку світової спадщини у 2007 р., а німецьку – у 2011 р.);
- 5) Резиденція православних митрополитів Буковини та Далації у Чернівцях (2011 р.).

Однак розуміння того, що руїни стародавніх замків треба охороняти, а природу не можна змінювати відповідно до потреб економіки чи на догоду диктаторам, як це було в СРСР, закоренилося в суспільній свідомості тільки у II пол. XX століття. Охорона культури та природи стала одним із головних завдань створеної у 1945 р. Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, повсюдно званої під скороченим варіантом своєї англійської назви – ЮНЕСКО.

Об'єкти з унікальною для людства культурною або природною цінністю охоплено безпосередньо охороною цієї міжнародної організації. З 1978 р. усі такі пам'ятки заносяться до Списку всевітньої культурної і природної спадщини ЮНЕСКО (надалі – Список світової спадщини, як його найчастіше називають в Україні). Зараз у ньому знаходиться 936 об'єктів у 153 країнах світу. 725 з цих об'єктів – це пам'ятки культури, 183 – пам'ятки природи, а 28 – мають змішаний характер.

Є серед них і польські та українські культурні пам'ятки та природні дива. Польських об'єктів у Списку світової спадщини нараховується 13 (12 культурних і 1 природний). Ними є:

- 1) Історичний центр міста Краків (1978 р.) – тут і далі в дужках подано рік

Органи місцевого самоврядування польських населених пунктів, на території яких знаходяться внесені до Списку світової спадщини об'єкти, а також деякі інституції, що цими об'єктами опікуються, створили Лігу польських міст та міськ ЮНЕСКО. Штаб-квартира товариства знаходиться у Торуні.

З приємністю зазначу, що два польські об'єкти – Парк Мужаковський і Зала Століття – ЮНЕСКО визнала шедеврами творчого людського генія. Біловезьку Пуцу було вміщено до Списку світової спадщини як природний феномен виключної краси та естетичної важливості.

На території України знаходиться 5 об'єктів зі Списку

Одна з українських пам'яток культури у Списку світової спадщини, а саме – Собор Премудрості Божої (Софійський Собор) та прилегли монастирські будівлі, а також Києво-Печерська Лавра, визнані шедевром творчого людського генія.

Не можна не звернути уваги на те, що Парк Мужаковський, Біловезька Пуца та Букові праліси є транскордонним об'єктом, які знаходяться відразу на території кількох країн. Вишуючи такі об'єкти (а у цілому світі є їх кількадесят) до Списку світової спадщини, ЮНЕСКО наголошує, що культура та природа важливіші за поділи на держави, народи, релігії. Вони є надбанням усього людства.

Більш детально про кожен із польських та українських об'єктів, внесених до Списку всевітньої культурної і природної спадщини, можна буде дізнатися у наступних числах нашої газети.

Наталія КАТRENЧІКОВА

Софійський Собор

Do tego mnóstwa zabytków zaliczają się również polskie i ukraińskie pamiątki kultury oraz cuda natury. Na Liście Światowego Dziedzictwa jest 13 (12 kulturowych i 1 naturalny) polskich obiektów, są to:

- 1) Stare Miasto w Krakowie (1978 r. – tutaj i dalej w nawiasach podano rok wpisania obiektu na Listę Światowego Dziedzictwa);
- 2) Zabytkowa Kopalnia Soli w Wieliczce (1978 r.);
- 3) Auschwitz-Birkenau. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady w latach 1940–1945 (1979 r.);
- 4) Puszcza Białowieńska/Białowieżská Puszcza – obiekt transgraniczny polsko-białoruski (część polska Puszczy została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa w 1979 r., część białoruska – w 1992 r.);
- 5) Stare Miasto w Warszawie (1980 r.);
- 6) Stare Miasto w Zamościu (1992 r.);

Mużakowski i Halę Stulecia – uznano przez UNESCO za arcydzieła ludzkiego geniuszu twórczego. Puszcze Białowieżską wniesiono na Listę Światowego Dziedzictwa jako teren szczególne naturalnego piękna i o szczególnym estetycznym znaczeniu.

Na terenie Ukrainy znajdują się 5 obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa, z których 4 są pamiątkami kultury i 1 – zabytkiem przyrody. Są to:

- 1) Sobór Mądrości Bożej (Sofijski Sobór) oraz przyległe budowle klasztorne i Ławra Kijowsko-Pieczerska (zostały uznane przez UNESCO za jedną pamiątkę kultury) (1990 r.);
- 2) Stare Miasto we Lwowie (1998 r.);
- 3) Punkty Południka Strówego (2005 r.);
- 4) Pierwotne karpackie lasy bukowe i stare lasy bukowe w Niemczech – obiekt transgraniczny ukraińsko-słowacko-niemiecki (części ukraińska i

klasztorne i Ławra Kijowsko-Pieczerska, uznawane są za arcydzieło ludzkiego geniuszu twórczego.

Nie można nie zwrócić uwagi na to, że Park Mużakowski, Puszcza Białowieża oraz Pierwotne lasy bukowe są obiektami transgranicznymi, które mieszczą się na terenach kilku państw. Umieszczając takie obiekty (a jest ich na całym świecie kilkadziesiąt) na Liście Światowego Dziedzictwa, UNESCO akcentuje, że kultura i natura są ponad podziałami na państwa, narody, wyznania. Są one nabytkiem całej ludzkości.

Bardziej szczegółowo o każdym z polskich i ukraińskich obiektów, umieszczonych na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO, Czytelnicy MW będą mogli przeczytać w kolejnych numerach naszej gazety.

Natallia KATRENCHIKOVA

Zamek w Malborku

Polski Październik '56 Польський Жовтень '56

W tym roku mija 55 rocznica odwilży październikowej, znamiennej załamaniem się terroru politycznego i liberalizacją systemu politycznego w Polsce.

У нинішньому році минає 55-а річниця жовтневої «відлиги», знаменної приупиненням політичного терору та лібералізацією політичної системи у Польщі.

Владислав Гомулка

stłumione. Podczas pacyfikacji ze strony robotników zostało 57 zabitych i zmarłych w wyniku odniesionych ran.

Kolejne miesiące przyniosły zaostrenie sytuacji, stan napięcia i atmosferę sprzeciwu wobec polityki władz. Władze partyjne gorączkowo szukały wyjścia z pogarszającej się sytuacji. Mimo gróźb ZSRR, na VIII plenum Komitetu Centralnego PZPR w październiku 1956 na stanowisko I sekretarza partii wybrano cieszącego się poparciem społecznym Władysława Gomułka. 24 października na Placu Defilad odbył się liczny wiec, podczas którego Gomułka potępił stalinizm i zapowiedział reformy i demokratyzację ustroju. Marszałek Konstanty Rokossowski oraz wielu innych oficerów radzieckich, służących w Siłach Zbrojnych PRL wyjechali z Polski. W dniach 16-18 listopada odbyły się w Moskwie rozmowy polsko-radzieckie. Na czele polskiej delegacji stał W. Gomułka.

W wyniku przeprowadzonych rozmów podjęto decyzję o repatriacji 30 tysięcy Polaków z ZSRR, umorzono zadłużenie Polski i ustalono nowe zasady stacjonowania wojsk radzieckich w Polsce. Uwolniono internowanego kardynała Stefana Wyszyńskiego, zezwolono również na tworzenie w przedsiębiorstwach rad robotniczych. Zaczął się rozpad większości wiejskich spółdzielni produkcyjnych.

Niestety, rozpoczęta w Polsce destalinizacja i odwilż trwały bardzo krótko. Gomułka nie wystarczył odwagi i wyobraźni, aby wprowadzić zapowiedziane reformy. Pierwszym sygnałem zmiany kursu politycznego było rozwiązanie w roku 1957 tygodnika "Po prostu". Na IX Plenum KC PZPR zwolniony dalszej demokratyzacji i przemian zostali oficjalnie potępieni jako „rewizjonisci”. Nastąpił okres narastającej stagnacji, trwający aż do grudnia 1970 r.

Опрацював Валентин ВАКОЛУК

Od 1953, roku śmierci Józefa Stalina, do 1956 w Polsce zaczął się okres tak zwanej „odwilży”. W 1954 zlikwidowano Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, skorygowano plan gospodarczy i wstrzymano przymusową kolektywizację rolnictwa. W życiu społeczno-politycznym również zaczęły powoli zachodzić zmiany, powstawały kluby dyskusyjne gromadzące głównie inteligencję i studentów, zaczęła się „przekłuwać” wolność słowa.

Polskie społeczeństwo domagało się uwolnienia więźniów politycznych, rehabilitacji fałszywie oskarżonych i skazanych, zaprzestania dyskryminacji Armii Krajowej, jawności

życia politycznego, zmian w zarządzaniu gospodarką.

W 1956 roku, po krytyce systemu stalinowskiego na XX Zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego w Moskwie i po śmierci Bolesława Bieruta (przywódca PZPR), w Polsce nastąpiło przesilenie polityczne. Dokonano rehabilitacji skazanych i zwolniono z więzień na podstawie amnestii ok. 35 tys. osób.

Władza polityczna zaczęła tracić zaufanie społeczne. Wbrew zapowiedziom nie nastąpiła poprawa warunków bytowych ludzi pracy. 28 czerwca 1956 doszło w Poznaniu do wystąpień robotniczych, które zostały bezwzględnie i krwawo

В Гомулка під час мітингу на Площі Дефіляд у Варшаві

Із 1953-го, року смерті Йосипа Сталіна, до 1956-го у Польщі починався період так званої «відлиги». У 1954 році ліквідовано Міністерство громадської безпеки, відкореговано економічний план та приупинено примусову колективізацію сільського господарства. У суспільно-політичному житті поволі почали відбуватися зміни, створювалися дискусійні клуби, які, в основному, збирали інтелігенцію та студентів, почала «прокльовуватися» свобода слова.

Польське суспільство домогалось звільнення політичних в'язнів, реабілітації несправедливо засуджених, припинення дискримінації Армії Крайової, відкритості політичного життя, змін в управлінні економікою.

У 1956 році, після критики сталінської системи на XX З'їзді комуністичної партії Радянського Союзу у Москві та після смерті Боєслава Берута (керівника ПОРП), у Польщі настала політична криза. Відбулася реабілітація засуджених і було звільнено із в'язниць на основі амністії близько 35 тисяч осіб.

Політична влада почала втрачати суспільну довіру. Попри обіцянки, не настало поліпшення побутових умов робітників. 28 червня 1956 року у Познані відбулися робітничі виступи, які були брутально та криво придрушені. Під час пacyфікації 57 робітників було вбито або померло після отриманих ран.

Наступні місяці принесли загострення ситуації, стан напруги та атмосферу спротиву політиці влади. Партійне керівництво гарячково шукало виходу із ситуації, що погіршувалася. Незважаючи на погрози з боку СРСР, на VIII Пленумі Центрального комітету ПОРП у жовтні 1956 року на посаду I секретаря партії було обрано Владислава Гомулку, котрий користувався суспільною довірою. 24 жовтня на Площі Дефіляд відбулася багаточисельна акція, під час якої Гомулка засудив сталінізм і пообіцяв реформи та демократизацію системи. Маршал Костянтин Рокосовський та багато інших радянських офіцерів, котрі служили у збройних силах ПНР, виїхали із Польщі. Протягом 16-18 листопада у Москві

пройшли польсько-радянські переговори. На чолі польської делегації був В.Гомулка.

У результаті проведених розмов було прийнято рішення про репатріацію 30 тисяч поляків із СРСР, анульовано заборгованість Польщі та визначено нові правила перебування радянських військ у Польщі. Було звільнено інтернованого кардинала Стефана Вишинського, а також дозволено створювати на підприємствах робітничі ради. Розпочався розпад більшості сільських виробничих кооперативів.

На жаль, розпочата у Польщі десталінізація та «відлига» тривали надзвичайно недовго. Гомулка не вистачило відваги та уяви, щоб запровадити обіцяні реформи. Першим сигналом зміни політичного курсу стало припинення виходу тижневика «Просто» у 1957 році. На IX Пленумі ЦК ПОРП прихильники подальшої демократизації і змін були офіційно звинувачені у «ревізіонізмі». Почався період наростаючої стагнації, який тривав до грудня 1970 року.

Опрацював Валентин ВАКОЛУК

Staż w Lublinie Стажування у Любліні

Співпраця

W wrześniu tego roku cztery studentki Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki, które studiują polonistykę, odbyły staż na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Lublin życzliwie przyjmował uczestników tego programu, zapewniając im komfortowy pobyt. Organizatorzy praktyki zaplanowali także studia dla studentów kierunku polonistycznego. Nauczyciele akademicy pogłębiali ich wiedzę i praktyczne umiejętności z języka polskiego oraz zapoznawali z kulturą Polski. W planie przedmiotów nauczania znajdowały się nie tylko kursy teoretyczne, lecz również takie, jak «Współczesna Polska na tle światowych przemian» i «Kultura Polski». Umożliwiło to pełniejsze poznanie kulturalnych i historycznych osiągnięć naszego sąsiada. Opiekunka grupy studenckiej UMCS, pani Jadwiga Kozłowska-Doda, ciekawie zorganizowała uczestnikom programu czas wolny. Studentki miały okazję zwiedzić szereg atrakcji turystycznych lubelskiego regionu, między innymi: renesansowe miasteczko Kazimierz Dolny, zabytek światowego dziedzictwa kulturalnego UNESCO, miasto Zamość i hitlerowski obóz koncentracyjny Majdanek.

Staż na uniwersytecie w Polsce otworzył przed studentkami dużo perspektyw w zakresie naukowym. Miały one okazję osobiście poznać się z twórcami myśli naukowej współczesnej Polski, m. in. też z profesorem Jerzym Bartmińskim. Ponadto, swobodny dostęp do biblioteki uniwersytetu poszerzył horyzonty studentek badań polonistycznych. Wołyńskie studentki pogłębiły znajomość języka polskiego i u uzyskały certyfikaty UMCS.

Trzytygodniowy pobyt w Lublinie i staż na uniwersytecie stały się niezapomnianym doświadczeniem, które otwiera przed uczestniczkami praktyki dużo perspektyw. Lubow Tereszko, Kateryna Tesluk, Iryna Zownir i Anna Muzyka wyrażają wdzięczność organizatorom praktyki za możliwość odbycia stażu na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Iryna ZOWNIR

У Любліні

Iryna ZOWNIR

У вересні нинішнього року чотири студентки ВНУ ім. Лесі Українки, що навчаються за спеціальністю польська мова та література, пройшли стажування в Університеті Марії Кюрі-Скłodовської у Любліні.

Люблін радо приймав учасників цієї програми. Забезпечивши комфортне перебування, організатори практики спланували і навчальний процес для студентів-полоністів. Викладачі поглиблювали наші знання та практичні навички з польської мови, знайомили нас із культурою Польщі. У розкладі навчальних дисциплін знаходилися не тільки теоретичні курси, але й такі, як «Сучасна Польща на тлі світових змін» та «Культура Польщі».

Це дало змогу пізнати сусідню країну, як-то кажуть, зсередини, торкнутися її культурних надбань минулих часів та сучасності.

Опiкун студентської групи від УМКС панi Ядвiга Козловська-Дода подбала про цікаве проведення вільного часу. Студенти відвідали низку туристичних перлин любльського краю. Це і ренесансне містечко Казімеж Долний, і Пам'ятка світової культурної спадщини ЮНЕСКО – місто Замость, і гітлерівський концтабір «Майданек».

Стажування у польському університеті відкрило перед студентками також багато перспектив у науковому плані. Вони отримали можливість особисто познайомитися із творцями наукової думки сучасної Польщі, одним із яких є професор Єжи Бартмінський. Крім того, вільний доступ до бібліотеки університету дав змогу розширити горизонти напрямків полоністичних досліджень. Волинські студенти поглибили знання польської мови та отримали сертифікати УМКС.

Триденне перебування у Любліні та стажування в університеті дало їм незабутній досвід, який відкриває перед учасниками практики багато перспектив. Любов Терешко, Катерина Теслюк, Ірина Жовнір та Анна Музика висловлюють подяку організаторам практики за можливість стажування в Університеті Марії Кюрі-Скłodовської у Любліні.

W Łucku było kiedyś popiersie Piłsudskiego

Головна улица старого Łucka od początku XX wieku wielokrotnie zmieniała nazwę.

Напярпер была Szosową, ponieważ dzięki wysiłkom Ministerstwa Komunikacji, jako jedną z pierwszych wyłożono ją brukiem. Przed pierwszą wojną światową nadano jej nazwę Imperatora Mikołaja II; w czasie wojny nazwano ją Główną (Hauptstrasse); za czasów II Rzeczypospolitej nazwę ulicy zamieniono na Jagiellońską; od 1939 roku została „ochrzczona” imieniem Stalina. W latach drugiej wojny światowej na krótko zamieniono ją na ulicę Tarasa Szewczenki, a następnie ponownie na Główną (Hauptstrasse); po wojnie znów była to ulica Stalina; po obaleniu kultu «wodza wszystkich narodów» zmieniono nazwę

Naпрzeciwко, по другеј stronie ulicy, na oboczu założonego w 1949 roku parku – jeszcze jedna figura wodza: na ogrodowej ławie siedzieli we dwoje ... Stalin i Lenin. Podobnie jak w wierszu, który pamięta moje pokolenie: «Siedzą ramie w ramie, spokojny mają wygląd, i Stalin coś Illiczowi z uśmiechem mówi...».

W taki to sposób lokalne władze radzieckie w 1949 roku obchodzily 70. rocznicę urodzin Stalina. Jakby cztery lata po wyniszczającej wojnie nie było żadnych innych luk, na wypełnienie których można by wydać środki przeznaczone na umieszczenie trzech betonowych idiotów na jakichś 300 metrach ulicy, nawet jeśli uważano ją za główną.

Pierwsze dwa pomniki zdemontowano zaraz po obaleniu kultu osoby Stalina. Trzeci stał dłużej. Możemy go też zobaczyć na zdjęciach z przełomu lat '50 i '60, które prawdopodobnie leżą jeszcze w rodzinnych albumach wielu mieszkańców Łucka: Stalina «ochraniał» Lenin, którego kult dotychczas nie został do końca obalony. «Parę» na ławce zdemontowano wówczas, gdy na miejscu dawnego parku wybudowano gmach Centralnego Domu Towarowego.

Popiersie Józefa Piłsudskiego wyłoniło się z niebytu na początku lat '80, kiedy to Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze zaczęło funkcjonować w nowym budynku, który zajmuje do dziś. Podczas sobotnika czy w Wielką Sobotę, czy w przeddzień kolejnej rocznicy urodzin Lenina do muzeum zatelefono- wano i zawiadomiono, że podczas kopania rowu na podwórku przed budynkiem Prokuratury Obwodowej znaleziono jakiś pomnik. Pracownica muzeum taksówką przywozila już oczysz-

zone z ziemi naturalnej wielkości popiersie wykonane z brązu, w którym rozpoznało Piłsudskiego. Prawdopodobnie był to ten pomnik, który stał w centralnym parku miasta do 1939 roku. Badacze potwierdzili, że było to prawdziwe dzieło sztuki, wspinała rzeźba parkowa.

Piłsudski spędził w muzeum niecałą dobę – do powrotu z podróży służbowej głównego prokuratora, który dowiedział się o tym, co się stało, wydał postanowienie: oddać rzeźbę z pro- wrotem do prokuratury, ponieważ, jak uważał, przechowywanie w muzeum Piłsudskiego, jest równoznaczne przechowywaniu Hitlera.

Czy ktoś na początku lat '80 mógł sprzeczać się z prokuratorem obwodowym? My nie zaryzykowaliśmy. Jednak już ponad dwa dziesiątki lat dręczy nas pytanie: dokąd oddano popiersie? Gdzie znajduje się obecnie? Czy znów jest zakopane? Czy przekazano go na złom metali nieżelaznych? Miejmy nadzieję, że ktoś kiedyś odpowie na te pytania.

Natalia PUSZKAR

У Луцьку було колись погруддя Пілсудського

Головна вулиця старого Луцька від початку ХХ століття змінювала назву багаторазово.

Спочатку вона була Шосейною (Шосо- вою), адже її, стараннями Міністерства шляхів сполучення, чи не першою було ви- мощено бруківкою. Перед Першою світовою війною їй дали назву Імператора Миколи II; під час війни назвали Головною (Гауптш- трассе); за часів Другої Речі Посполитої ву- лицю перейменовували на Ягеллонську; з 1939- го вона носила ім'я Сталіна. У роки Другої світової війни на короткий час вулиці дали ім'я Тараса Шевченка, далі знову переймену- вали у Гауптштрассе (Головну); після війни – Сталіна; після розвінчання культу особи «вождя усіх народів» – Радянська; з почат- ку 1990-х – Лесі Українки. Зміна назв суті не мінjala – вулиця довгий час була головною у невеликому місті і провінціала, як у вірші Саши Чорного – «від банку до ринку».

Нині мало хто пам'ятає, що на тій вулиці стояло аж три (!) пам'ятники «батькові і вчи- телю» Сталіну.

Перший – якщо йти від ринку до банку (орієнтир давнього часу: мова йде про Цен- тральний ринок і Національний банк, що на вулиці Градний узвіз) – перед будинком нинішнього шпиталю, ззаду і збоку від ка- плиці Іверської Богоматері, яку зруйнували на початку 1960-х, десь на тому місці, де нині пам'ятник Степано- ві Бойку.

Через якихось три-чотири сотні кроків – другий. Пам'ятник стояв у центрі міського скверу, який був на місці нинішнього Театрального май- дану. Посередині скверу була велика кругла клумба, в центрі її до 1939 року на високому постаменті стояло погруддя Маршалка Речі Посполитої Юзефа Пілсудсько- го.

Навкоси через вулицю, на краю закладеного в 1949 році скверу – ще один: Сталін і Ле- нін удвох сиділи на садовій лавочці. Як у тому вірші, який пам'ятає моє поко- ління: «Они сидят плечом к плечу, у них спокойный вид, и Сталин что-то Ильичу с улыбкой говорит...».

Так місцева (ра- дянська) влада, не боячись перебор- щити, у 1949 році відзначила 70-річчя від дня народження Сталіна. Ній че- рез чотири роки по війні не було інших дірок, які можна було залатати тими грішми, що їх витратили на спорудження трьох бетонних бовдурів на якихось трьохстах метрах вулиці, хоча б і головної.

Перші два пам'ятники знесли раніше, пі- ля розвінчання культу особи Сталіна. Тре- тій простояв довше. Його можна побачити і на фотознімках кінця 1950-х – початку 60-х років, які, ймовірно, є в сімейних альбомах багатьох лучан: Сталіна «охороняв» Ленін,

культ якого не до кінця розвінчаний і досі. «Парочку» на лавочці прибрали, коли на міс- ці колишнього скверика було зведено будів- лю Центрального універмагу.

Погруддя Юзефа Пілсудського виринуло з небуття на початку 1980-х, коли Волин- ський краєзнавчий музей уже переїхав у приміщення, яке займає і нині. Під час су- ботника чи у Великодню суботу, чи перед черговою річницею народження Леніна до музею зателефонували і повідомили, що під час копання траншеї у дворі будинку облас- ної прокуратури виявили якийсь пам'ятник. Працівники музею на таксі привезли до му- зею уже відчищене від землі погруддя, у яко- му визнавали Пілсудського, відлитого у бронзі у натуральну величину. Це й був, очевидно, той пам'ятник, що стояв у центральному сквері міста до 1939 року, а що то був справ- жній твір мистецтва, чудова паркова скульп- тура, підтвердили знавці.

Пілсудський пробув у музеї не повнодобу – до приїзду з відрядження головного про- курора, який, дізнавшись про те, що відбу- лося напередодні, виніс вердикт: повернути скульптуру назад до прокуратури, адже збе- рігати в музеї Пілсудського, вирішив він, все одно, що зберігати Гітлера.

Юзеф Пілсудський

на Радзєцка; на початку lat '90 змінила на- зwę на Лесі Українки. Зміна назв не змі- няла однак її істоту – улица przez dłuższy czas była główną w niedużym mieście i ciągnęła się, podobnie jak w wierszu Sasy Czarnego – «od banku do rynku».

Обечніе już мало хто пам'ятає, że на теј ulicy stały aż trzy (!) pomniki «ojca i nauczyciela» Stalina.

Pierwszy stał po drodze od rynku do banku (ówczesny punkt orientacyjny: chodzi o Rynek Centralny i Bank Narodowy znajdujący się na ulicy Gradnyj Uzviz) – przed budynkiem obecnego szpitala, obok Kaplicy Matki Boskiej Iwerskiej, którą zburzono na początku lat '60, mniej więcej w tym miejscu, w którym obecnie stoi pomnik Stepana Bojka.

Jakiś 300-400 metrów – drugi. Pomnik stał po środku miejskiego parku położonego na miejscu dzisiejszego Placu Teatralnego. Pośrodku parku znajdował się duży klomb, w środku którego do 1939 roku na wysokim piedestale stało popiersie Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Пам'ятник Сталіну у Луцьку

Хто на початку 1980-х став би сперечатися з обласним прокурором? Ми – не стали. Але уже понад два десятиліття не дають спокою запитання: куди поділи погруддя? де воно нині? чи знову закопали? чи здали як брухт кольорових металів? Залишається сподіватися, що хтось-таки про це знає.

Natalia PUSZKAR

„Zadanie realizowane w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 r. dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”